

ЕўРА СПАБЕЕ

3

РЭЖЫСУРА, НАТХНЕНАЯ КАРАНІЯМІ

6

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

16 ЛІПЕНЯ 2022 г. СУБОТА № 138 (29760)

ЗВЯЗДА

«НАШ ДЭВІЗ «ПРАЗ МАСТАЦТВА — ДА МІРУ І ўЗАЕМАРАЗУМЕННЯ» ЗНОЎ АКТУАЛЬНЫ ЯК НІКОЛІ»

Аб чым Прэзідэнт Беларусі гаварыў на адкрыцці XXXI Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску»

Ужо стала традыцыяй, што Аляксандр Лукашэнка прысутнічае на адкрыцці віцебскага фестывалю. Летні амфітэатр сустраў кіраўніка дзяржавы шчырымі авацыямі. «Я шчыра не заслужыў такіх авацый, але я будзь старцаца. Дзякуй», — адказаў ён.

Вітаючы доўгачаканых шматлікіх гасцей кіраўніка дзяржавы заўважыў, што зноў на старажытнай віцебскай зямлі гучаць пазыўня «Славянскага базару». У іх мелодыі зліліся разам гукі любімых песень, галасы сапраўды народных артыстаў, аплэдыменты самай душэўнай, шчырай і адкрытай публікі, якая сабралася ў Летнім амфітэатры.

«У гэтых аплэдыментах гучыць шматвяковая гісторыя ўнікальнай славянскай культуры, якая ўзабагацала свет незвычайнай духоўнасцю, глыбінёй і прыгажосцю. Гэтыя гукі зноў, як і ўсе папярэднія гады, знайшлі жывы водгук у сэрцах тысяч людзей, якія прыехалі ў Беларусь, нягледзячы на адлегласці і, на жаль, перашкоды. І гэта сведчанне таго, што мастацтва вярнае, а выключнае народнаў да сяброўства і міру пераадолае любы перашкоды», — сказаў ён.

Па словах Прэзідэнта, у сучасным вяршыні свеце, які адмяняе культуру і мовы, які падзяляе людзей па нацыянальных і іншых прыкметах, фестываль стаў і не адзінай жывафорнай крыніцай. Крыніцай стварэння і новых здзяйсненняў. Ён заўважыў, што такая світоўная і творчая атмосфера найменш спрыяе размовамі пра палітыку. Але лёс «Славянскага базару» з першага свайго дня звязаны менавіта з дадзенай тэмай.

«І мы правільна заробілі, што захавалі наш фестываль тады, у цяжкіх 1990-я. Наш дэвіз «Праз мастацтва — да міру і ўзаемаразумення» зноў актуальны як ніколі. А стварэнне гэты форум, мы і падацым не маглі, што адзіны славянскі свет, магучы сваёй тысячгадовай гісторыяй, будзе пастаўлены ва ўмовы палітычнай і культурнага выжывання. Што будучыя старанні простыя ча-

вечыя каштоўнасці, такія важныя ў адносінах паміж краінамі і народамі: сяброўства, давер, шчырасць. Мы нават не маглі ўявіць, што з палітычнай карты знікне дружалюбная нам Югаславія, поставаўская прастора пагражуца ў шэраг узброеных канфліктаў. А ваенны блок НАТО пашырэнца на ўсход, раскідаўшы славян па розныя бакі Барышчэ», — падкрэсліў беларускі лідар.

НАША СЛАВЯНСКАЯ ДУША УСЁ ВЫТРЫМАЕ

Аднак, па словах Аляксандра Лукашэнка, самы разбуральны ўдар быў нанесены восем гадоў таму проста ў сэрца славянскага свету — у беларуска-расійска-украінскае брацтва.

«І як бы сёння не пераарочвалі гісторыю з ног на галаву, мы страцілі Украіну здароўя да пачатку спецаперацый. Тады, калі не палітыкі самі адмовіліся ад славянскай ідэнтычнасці. Калі ў нас цудам атрымавалася прывесці на гэтую сцэну украінцаў, нават тых, якія даўно жылі ў іншых краінах. Але чаго нам гэта ні каштавала, на адкрыцці «Славянскага базару» гучала украінская мова. І будзе гучаць сённяшні Богны за тое, які будзе тут пачаць зорыцца», — запэўніў ён.

Прэзідэнт выказаў упэўненасць, што Украіна, браці Украіны народ вернецца ў сваю сямю, і будзе зроблена усё магчымае, каб фестываль жыў. Каб соды прыздражлі людзі з розных куточкаў зямлі.

«І няхай нічо не сумняваецца: наша славянская душа усё вытрымае, у чарговы раз перацерпіць, а ідзі дара, міру і справядлівасці зноў перамогуче. Бо паглядзіце: як бы Захад ні спрабаваў аддзяліць нас жалезнай заслонкай, да нас працягваюць прыязджаць госці з Еўропы і іншых кантынентаў», — сказаў ён. Кіраўнік дзяржавы прывёў як прыклад тое, што білеты на канцэрты прадаюцца, гасцінцы перапоўненыя. І гэтыя дні ў Віцебску, зоршты, які і заўжды, побач з беларусамі сапраўдныя сябры, якія падзяляюць пазіцыю і палітды на жадзе.

СТАР. 3

Прыёмная кампанія — 2022

НАПЯРЭДАДНІ ВАЖНАГА СТАРТУ...

Каб вызначыцца з прафесіяй, у абітурыентаў будзе сем дзён

18 ліпеня ў краіне стартуе другі этап уступнай кампаніі ў гэты дзень прыёмнага камісіі ВНУ распачнуць прыём дакументаў ад абітурыентаў. Сёння на бюджэтную форму навучнага плануецца прыняць 27,7 тысячы чалавек і 25,8 тысячы — на платную.

ГРАФІК ПРЫЁМНЫХ КАМІСІЙ

У структуры прыёму на бюджэт дамінуе дзённая форма навування — яна складае больш за 80 працэнтаў ад лічбаў набору. А ў структуры прыёму на платную форму працоваецца пэўны парэтыт: каля 50 працэнтаў складае прыём на дзённую форму навування. Невялікае

павелічэнне набору на бюджэт адбудзецца па медыцынскіх, тэхнічных і асобных педагагічных спецыяльнасцях. Разам з тым, скарачаны прыём у бок павялічэння на незаправававаныя эканаміка спецыяльнасці, у тым ліку на тых напрамках, дзе работаваецца дадце перавагу больш вопытным спецыялістам з рынку працы: гэта эканаміка і юрыспрудэнцыя.

СТАР. 2

Маміна школа

«Звезда». 105 гадоў: адрасы газеты

СПРАВА ГОНАРУ

Людзі, якія стваралі падпольную «Звезду», змагаліся з акупантамі

Побач з Камароўскім рынкам, які ведае кожны жыхар сталіцы, знаходзіцца сціплы помнік. Шэсць каменных літар зліваюцца ў адно слова — «звезда». У гады фашысцкай акупацыі на гэтым месцы стаяла хата, у якой былі надрукаваны другі і трэці нумары аднайменнай падпольнай газеты. Подзвіг людзей, якія мелі дацэнненне да нябеснае чы і той жа час высакраднай справы, быў увекавечаны пасля Вялікай Айчыннай вайны.

У гэтую хату, што знаходзілася на вуліцы з сімвалічнай назвай — Выдавецкая (цяпер Кульман) — падпольная рэдакцыя пераехала пасля трагічных падзей, якія адбыліся з многімі ўдзельнікамі першага нелегальнага выпуску «Звядзі». Яго рэдактар, Уладзіміра Амельяноўка, гітлераўцы забілі, бацьку і сына Воранавых, у хаце якіх па вуліцы Рымарскай быў надрукаваны першы нумар, арыштавалі — у канцы 1942 года яны загінулі ў фашысцкім засценку. Трагічна скончыў лёс і ў наборчыка Барыса Пулко...

Нагледзячы на тое, што ўсяго толькі за адзін газетны выпуск была заплачана такая высокая цена, выданне газеты вышрылі працягнуць. Роля і сіла дружаняга слова была навадоку — невыпадкова за вырыццё падпольнай рэдакцыі акупанты абіцалі заплаціць 75 тысяч нямецкіх марак, што па тым часе складала вялізны грошы.

СТАР. 8

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Трам прыняў рашэнне ўдзельнічаць у наступных прэзідэнцкіх выбарах

Былі прэзідэнт ЗША Дональд Трамп заявіў амерыканскім СМІ, што ён прыняў рашэнне аб сваім удзеле ў выбарах 2024 года. Такую інфармацыю прыводзяць РІА «Навіны».

Ён заявіў, што рашэнне ўжо прынята. А таксама дадаў, што ўпэўнены ў сваёй перамоце ў выпадку удзелу ў найбліжэйшых выбарах прэзідэнта ЗША.

Дзімтрый Рагозін, кіраўнік «Раскосмаса», можа сысці ў адстаўку ў найбліжэйшы час

Кіраўнік «Раскосмаса» Дзімтрый Рагозін рыхтуецца пакінуць сваю пасаду ў хуткім часе. Пра гэта пааведалі выданне «МК» са спасылкай на свае крыніцы.

Па звестках «МК», Рагозін можа заняць кіруючую пасаду на адной з тэрыторый ва Украіне, што кантралюе расійскія войскі. Яго месца ў «Раскосмасе» зойме цяперашні віцэ-прэм'ер урада РФ Юры Барысуа.

Некаторыя называюць месца кіраўніка дзяржкарпарацыі па кааперацыйнай дзейнасці «расстрельным» з-за розных праблем галіны, якія накіпаліся, і яе адстаўка ад вялічых касмічных дзяржаў, адзначае «МК».

Выданне лічыць, што ў расійскай уладаў ёсць надзея, што Юры Барысуа справіцца з абавязкамі ў «Раскосмасе», бо ў яго ёсць вопыт у сферы навукі і прамысловасці — ён з'яўляецца спецыялістам у сферы радыёэлектронікі СПА і шмат гадоў займаў кіруючыя пасады ва ўрадзе.

Дзімтрый Рагозін займае пасаду гендырэктара «Раскосмаса» з 24 мая 2018 года. Пры ім былі пачаты работы па другі і трэці чарзе будаўніцтва касмадрома «Усходні», пачата будаўніцтва аднайменнага аэрапорта на гэтым касмадрома, пачалося ўзвядзенне Нацыянальнага касмічнага цэнтру, стварэнне новага касмічнага карабля «Арляня», стартвала праектаванне Нацыянальнай арбітальнай касмічнай станцыі.

МЗС Кітая крытычна паставілася да слоў Байдэна аб «лідарстве» Злучаных Штатаў на Блізкім Усходзе

Афіцыйны прадстаўнік МЗС КНР Ван Вэньбін заявіў, што Пекін крытычна паставіцца да выказвання прэзідэнта ЗША Джо Байдэна аб тым, што Вашынгтон лідзіруе на Блізкім Усходзе. Па словах дыпламата, аб ролі сваёй краіны ў тым ці іншым рэгіёне могуць разважаць толькі прадстаўнікі народаў, якія пражываюць на яго тэрыторыі, перадае ТАСС.

Дыпламат, каментуючы выказванне амерыканскага прэзідэнта аб «выключным становішчы» ЗША, адзначыў, што блізкаўсходнія дзяржавы — гэта не чыйсы «здані двор».

«У гэтым рэгіёне цяпер не вельмі спакойная сітуацыя. Кітай гатовы шліжам аб'яднаны намагацца ў міжнароднай супольнасці працягваць ішчы больш энэргічна садзейнічаць міру і развіццю на Блізкім Усходзе», — сказаў ён.

Ван Вэньбін падкрэсліў, што цяпер краіны Блізкага Усходу маюць патрэбу перш за ўсё ў сацыяльна-эканамічным росце і стабільнасці.

«Гаспадары Блізкага Усходу — народы, якія пражываюць на яго тэрыторыі», — сказаў ён на заканчэнне прадстаўнік МЗС Кітая.

КОРАТКА

З'яўра прафесіянальнае свята адзначаюць работнікі і ветэраны металургіі. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка накіраваў віншаванні ў адрас працаўнікоў металургіі.

Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Наталія Качанавя наведвала Верхнядзвінскі раён, дзе ўзяла ўдзел у пасяджэнні выканкама, пагутарыла з насельніцтвам па актуальных пытаннях і правяла выязную сустрэчу з дэпутатамі месцовых Саветаў.

Міністэрства аховы здароўя: рост захваральнасці на COVID-19 чакаецца з верасня.

Авіяпералёты ў Еўропе да канца года могуць падаражцца на 21 працэнт.

Надзённае: аўтарынак

Попыт падае, цэны растуць

Для аўтамабільнага рынку гэты год аказаўся нетыповым. Як, дарэчы, і леташні. Пандэмія, якая заставалася з намі ў першым паўгоддзі, унесла свае характэрны, адбіліся і парушаныя ланцужы паставак камплектуючых для зборачных канвеераў у розных краінах, дафіцэнт электронных кампанентаў, да таго ж «паспрыялі» і ваенныя дзеянні ва Украіне...

СТАР. 5

ВАЯНАПЯРЭ ДАДЫ ВЯЖАНА СТАРТ...

З 18 да 24 ліпеня вызначацца з выбарам спецыяльнасці павінны ўсе абітурыенты, якія працягваюць на бюджэтныя месцы, а таксама абітурыенты, якія паступаюць на платную форму навучання на спецыяльнасць, дзе прадугледжаны ўступныя іспыты.

Для некаторых катэгорыяў абітурыентаў тэрміны падачы дакументаў іншыя. Так, з 18 да 26 ліпеня будзе прымаць дакументы ад тых, хто паступае на спецыяльнасці сельскагаспадарчага профілю на даўняе аддаўленне (бюджэтную форму), у Ваенную акадэмію, Інстытут пагранічнай службы, а таксама на ваенныя спецыяльнасці (на бюджэт). А з 15 лістапада да 5 снежня — ад тых, хто паступае на заочную форму атрымання адукацыі па ўстаноўленам дадзенага профілю.

Усяго чатыры дні, з 18 да 22 ліпеня, адведзена на прыём дакументаў ад выпускнікоў профільных педагагічных, спартыўна-педагагічных і агарных класяў, якія паступаюць без здачы экзамену па сумой на спецыяльныя спецыяльнасці, на прамак «Фізічна-культурны і спорт» і спецыяльнасці сельскагаспадарчага профілю.

Ад абітурыентаў, якія паступаюць на платнай аснове, але не здаюць уступныя экзамены ў ВНУ, дакументы будзь прымаць:

з 18 ліпеня да 31 жніўня — у Акадэміі МУС, Магілёўскім інстытуце МУС, Універсітэце грамадзянскай абароны МНС;

з 18 ліпеня да 9 жніўня — на дзённую форму атрымання адукацыі па сельскагаспадарчых спецыяльнасцях (з 15 лістапада да 5 снежня — на заочную форму па дадзеным профілі);

з 18 ліпеня да 8 жніўня — ва ўсіх іншых установах вышэйшай адукацыі.

Унутраныя ўступныя іспыты ў ВНУ па асобных спецыяльнасцях (спартыўна-творчыя, інтэграваныя) пройдуць з 25 ліпеня да 2 жніўня.

У Акадэміі МУС, Універсітэце грамадзянскай абароны МНС, Ваеннай акадэміі, на ваенных факультэтах ВНУ ўнутраныя выбарыявыя прыдуць з 25 да 27 ліпеня. На ваенным факультэце Гродзенскага ўніверсітэта — 27—28 ліпеня. З 29 ліпеня да 4 жніўня будзь здаваць экзамены абітурыенты, якія паступаюць на сельскагаспадарчыя спецыяльнасці на дзённую форму і з 6 да 15 снежня — на заочную.

Будзь у курсе!

«Гарачая лінія» для абітурыентаў у Міністэрстве адукацыі 8 (017) 222-43-12.

Робачыя група Дзяржаўнай камісіі па кантролі за кодам падрыхтоўкі і правядзення ўступных іспытаў у вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навуковых установах у Камітэце дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь у Мінску +375 171 327-66-80, e-mail: goskomisia@mail.ru.

— Прычым гаворка ідзе не толькі пра традыцыйны для мэтавай падрыхтоўкі спецыялістаў, журналістыка, мытная справа, педагагічныя. Цяпер мы гаворым і аб правазнаўстве, эканамічным праве, менеджментам з напрамкам «Менеджмент у міжнародным турызме», — расказваў першы намеснік адказнага сакратара прыёмнай камісіі БДУ Вячаслаў МАЛАФЕЕУ. — Гэта будзе мэтазнававаная падрыхтоўка ў інтарэсах адпаведных ведамстваў.

НОВЫЯ МАГЧЫМАСЦІ

Адметнасцю сёлетняй прыёмнай камісіі ў БДУ стаць аб'яднаны конкурс на курс на спецыяльнасці. Ён будзе праводзіцца да двух профіляў.

Першы — «Матэматычныя навукі і інфарматыка»: гэта спецыяльнасць механіка-матэматычнага факультэта, факультэта прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі і Суменскага інстытута БДУ і ДІТУ — усяго 17 спецыяльнасцяў.

Другі профіль — «Фізічныя навукі»: спецыяльнасці фізічнага факультэта, факультэта радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій, Суменскага інстытута БДУ і ДІТУ, а таксама Міжнароднага дзяржаўнага акадэмічнага інстытута імя А.Д. Сахарова БДУ — усяго 11 спецыяльнасцяў.

У заяве, якая падаецца ў прыёмную камісію БДУ, абітурыент указвае першы прыярытэтны для яго спецыяльнасць, а затым расставіць па прыярытэтах усё астатняе, на якіх праводзіцца агульны конкурс. Абітурыенты, якія не прайшлі па конкурсе на першую ўказаную ім спецыяльнасць (напрамак спецыяльнасці), уключаючы ў конкурс на наступныя спецыяльнасці (напрамак спецыяльнасцяў) з названым ім прыярытэтам пераліку.

Перад пасяджэннем прыёмнай камісіі па з'яўленні праводзіцца размеркаванне абітурыентаў, якія прайшлі без экзамену, па яка конкурсам, а таксама прайшлі па конкурсе і набралі прахадны бал на факультэт (групу спецыяльнасцяў), групу напрамкаў спецыяльнасці. Размеркаванне абітурыентаў па спецыяльнасцях ажыццяўляецца адкрыта, у прысутнасці абітурыентаў і іх бацькоў (законных прадстаўнікоў). Зразу, мейце, што аб'яднаны конкурс істотна павышае шанцы стаць студэнтам і не застацца за бортам прыёмнай камісіі.

Надзея НІКАЛАЕВА,
Фота Лізаветы ГОЛАД.

НА ШТО АРЬЕНТАВАЦЦА?

Падаваць дакументы на першыя дні, бо калі ахоўныя цягнуць да апошняга акадэмія шмат, то конкурсная сітуацыя можа рэзка змяніцца ўжо пасля закрыцця прыёмнай камісіі, і абітурыент мае ўсе шанцы застацца за бортам. А вобса сітуацыя з падачай дакументаў і сваё месца ў аб'яднаны рэйтынг ужо стаць маніторыць пастаянна. Апошняя абнаўленне інфармацыі ў дзень закрыцця прыёмнай камісіі адбудзецца ў 17 гадзін.

Тэрміны залічэння абітурыентаў на месцы, установаўлена кантрольнікі лічбы прыёму для атрымання вышэйшай адукацыі за кошт сродкаў бюджэту, наступныя:

да 29 ліпеня — у Ваеннай акадэміі, Інстытуте пагранічнай службы, Універсітэце грамадзянскай абароны МНС і на ваенных факультэтах БДУ; да 4 жніўня — у іншых дзяржаўных ВНУ; да 20 снежня — на заочную форму атрымання адукацыі ў ВНУ сельскагаспадарчага профілю.

ІЛГОТЫ ПРЫВІВІЕ!

Кропкаявкі змяненні, якія закранулі ўступную кампанію 2022 года, датычацца дастаткова вузкая кола абітурыентаў. Напрыклад, выпускнікі профільных спартыўна-педагагічных класяў могуць паступаць з біягунага года без уступных іспытаў па належным узроўні паспяхоўнасці на профільныя спецыяльнасці ў галіне фізічнай культуры і спорту. Выпускнікі класяў асабліва патрыятычнай накіраванасці могуць паступаць ужо па крыху іншым іспыце — гэта пазаконкурснае залічэнне на спецыяльнасці Ваеннай акадэміі, на

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

НАЙЛІПШАЕ — АЙЦЫННАЕ

Беларускія кампаніі сталі лаўрэатамі прэміі СІД за дасягненні ў галіне якасці прадукцыі і паслуг.

Пра гэта паведамілі ў прэс-службе Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі.

Урачыстая цырымонія ўзнагароджання адбылася ў Ташкенце, дзе праходзіла пасяджэнне Міжнароднага савета па стандартызацыі, метралогіі і сертыфікацыі краін СІД. Узнагароды былі ўручаны намеснікам старшыні Выканаўчага камітэта — выканаўчага сакратара СІД Ільхамам Наматаевым.

Званя лаўрэатаў дэпартаменты СТАА «Бел-Пласт Інтэрнэшн» (Ліда), ТАА «Праймліт» (Шчучын) і ААТ «Брэсцкі мяхсакондаміт». Дыпламантамі прызнаны ТАА «Вытворчасць абудаванне — Энергамакспет» (Віцебск) і СААТ «Камукара» (Мінск).

Прэмія СІД за дасягненні ў галіне якасці прадукцыі і паслуг прысуджаецца адзін раз на два гады на конкурснай аснове арганізацыям дзяржаў — удзельнікам Саюзаў за дасягненне значных вынікаў у галіне якасці прадукцыі (паслуг), забеспячэнне яе бяспекі, а таксама ўкараненне высокаэфектыўных метадаў менеджмента якасці.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь суміжыцца з усямі ў сямействе БАМБІЗЫ Мікалай Міхайлавіч, былога кіраўніка дзяржаўных прадпрыемстваў установаў «Нацыянальны парк «Прыпяць» (1994—1999) і «Нацыянальны парк «Белавежская пушча» (2001—2011), і выказваюць глыбокія спачуваныя яго родным і блізкім.

Гандаль і фінансы

Долу ёўра пацяясніў юань

Як вядома, з 15 ліпеня юаньскі юань уключаны ў склад коштыка зменных валют, у якую раней уваходзілі толькі долар, еўра і расійскі рубель, прычым зроблена гэта за кошт памінашчэння долі еўрапейскай валюты. Цяпер доля расійскага рубля ў коштыку руйна 50%, долара — 30%, а юаня і еўра — па 10%. У Нацбанка падкрэслілі, што, прымаючы такое рашэнне, было ўлічана змяненне структуры знешнеэканамічных патокаў і аб'ёму таргоў валютамі на Беларускай валюта-фондавай біржы.

Характарна, што ўраўнаважэнне долі юаня і еўра відэаюча зроблена з улікам меркаванняў змяняючы ў будучыні, бо пакупь аб'ёмны таргоў у некалькі разоў перавышаюць аб'ёмы таргоў з юанямі. Як паведамылі, у пачатку мая на Беларускай валюта-фондавай біржы, здзелкі з юанямі на біржы істотна зніжыліся з 23—25 удзельнікаў таргоў, сродкі якіх было некалькі прад'ямтаў, якія прадаюць валюту, што атрымліваецца ад экспарту тавараў у Кітай.

Як паведамылі прадстаўнікі Цэнтра суветнавай эканомікі Інстытута эканомікі Нацыянальнага акадэміі навук Беларусі, у студзені—маі 2022 года беларускі экспарт у КНР дасягнуў 500 мільярд долараў, што перавысіла экспарт за аналагічны перыяд мінулага года ў 1,5 разоў.

За гэты час пастылі, напрыклад, ялавяныя павялічыліся ў 5,8 разоў, мяса птушкі — у 2,6 разоў, калійныя угнаўныя — у 1,5 разоў. У выніку доля Кітая ў беларускім экспарте вырастае з 2,3% да 3,7%. Пры гэтым, калі раней гандаль ажыццяўляўся па моры, то цяпер — па чыгуны пры тэрыторыю Расіі.

Варта заўважыць, што доля Кітая ў знешнім гандлі нашай краіны ў цэлым павялічылася не так значна, як у экспарте: да 6,8% з 6,4%. Гэта азначае, што імпорт з Кітая расце не так хутка, як экспарт, хоць і застаецца большым, чым экспарт. Урад нашай дзяржавы разлічвае нарошчваць аб'ём паставак тавараў у Кітай, такім чынам кампенсуючы за кошт гэтага страту значнай часткі еўрапейскага рынку.

Сяргей КУРКАЧ.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона/Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт ошска» г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. www.ipm.by	
Продавец	ООО «Марконтрой», 220035, г. Минск, ул. Мясковина, д. 10, оф. 2	
Предмет электронного аукциона		
Наименование	Общая площадь	Начальная цена с НДС 20 % от ценой СМГА
Помещение многоцелевого универсального назначения (Помещение неустановленного назначения), инв. номер: 500D-978818493, по адресу: г. Минск, ул. Клары Цеткин, 24-38	84,9 кв. м	148 575,00
Помещение многоцелевого универсального назначения (Помещение неустановленного назначения), инв. номер: 500D-978818493, по адресу: г. Минск, ул. Клары Цеткин, 24-40	85,4 кв. м	148 450,00
Помещение многоцелевого универсального назначения (Помещение неустановленного назначения), инв. номер: 500D-978818491, по адресу: г. Минск, ул. Клары Цеткин, 24-41	84,8 кв. м	148 400,00
Помещение многоцелевого универсального назначения (Помещение неустановленного назначения), инв. номер: 500D-978818493, по адресу: г. Минск, ул. Клары Цеткин, 24-42	84,7 кв. м	148 225,00
Помещение многоцелевого универсального назначения (Помещение неустановленного назначения), инв. номер: 500D-978818493, по адресу: г. Минск, ул. Клары Цеткин, 24-43	137,4 кв. м	240 450,00
ФОК (Помещение физкультурно-оздоровительного и спортивного назначения), инв. номер: 500D-978818468, по адресу: г. Минск, ул. Клары Цеткин, 24-22	1905,2 кв. м	1 600 000,00
Машино-место (Машино-место), инв. номер: 500D-978818468, по адресу: г. Минск, ул. Клары Цеткин, 24-119	17,6 кв. м	17 000,00
Машино-место (Машино-место), инв. номер: 500D-978818468, по адресу: г. Минск, ул. Клары Цеткин, 24-122	13,1 кв. м	17 000,00
Расчет в белорусских рублях по курсу НБРБ на дату оплаты предмета аукциона		
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (БН) по состоянию на курсу НБРБ на дату проведения аукциона по адресу: www.dpp.by/3012.048.3500.8022.6000 в ОАО «БелБел» — БИК BELBYBY2X. Получатель платежа — ООО «ИПМ-Консалт ошска», УНП 191.224.630		
Срок подписания договора		
Условия оплаты предмета аукциона	Срок подписания договора	Срок оплаты предмета аукциона
Если между продавцом и покупателем (победителем) электронных торгов, либо единственным участником электронных торгов, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи		
Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах		
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.dpp.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе проведения аукциона. Банковские реквизиты для перечисления денежных средств и размещены на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.dpp.by . Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типах торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену		
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, предложивший максимальную цену предмета аукциона, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение от 10 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения аукциона		
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин		
Дата и время начала и окончания электронных торгов	17.08.2022 г. с 10.00 по 12.00	Торги проводятся на 10 минут с момента подачи заявки на участие в аукционе, а также в течение 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема документов	15.08.2022 г. до 17.00 по 17.00 по 17.00 по 17.00	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по адресу: www.ipm.by
Контактные данные	Тел.: +375 29-317-95-42; +375 44-704-92-42	E-mail: auktion@ipmconsalt.by ; info@ipmconsalt.by

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ООО «ИПМ-Консалт ошска» г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Продавец	ЗАО «Победители», г. Минск, пр-д Победителей, 61
Предмет аукциона	
Наименование, назначение	Начальная цена без НДС
Квартир № 2а (число комнат — 3), общая площадь 102,7 кв. м, инв. номер: 110D-276185, расположенная по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, 6-е Бородинское, 4-2а. По состоянию на курсу НБРБ на дату проведения аукциона по адресу: www.dpp.by	135 726,50 руб. без НДС.
Задаток в сумме 13 000 белорусских рублей на счет BY26BELL301008403500 80226000 в ОАО «БелБел» — БИК BELBYBY2X, ОКПО 378631865000, получатель платежа — ООО «ИПМ-Консалт ошска», УНП 191.224.630	
Срок подписания договора купли-продажи: 20 рабочих дней после проведения аукциона	
Условия оплаты предмета аукциона	
Если между продавцом и покупателем (победителем) аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лота, выплаты вознаграждения, а также условия залога и оплаты вознаграждения (3 % от цены продажи предмета аукциона) за организацию аукциона, оговорены в Уставе его проведения, размещенном на сайте организатора торгов www.cpb.by	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до момента определения победителя аукциона, без объяснения причин	
Предшествующее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 27.04.2022 г.	
Дата и время начала и окончания приема документов	03.08.2022 г. 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, оф. 46
Дата и время окончания приема документов	02.08.2022 г. 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, оф. 46
Контактные данные	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auktion@cpb.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ІЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: право заключения договора аренды изолированного помещения, инв. № 420D-53781, площадью 119,1 кв. м (назначение — 02.04.Административно-товарное помещение, наименование — нежилое помещение), расположенного по адресу: Республика Беларусь, Гродненская обл., г. Лида, ул. 3 Куйбышева, д. 3

Срок договора аренды — 3 (три) года.

Размер ежемесячной арендной платы: 80,39 базовой арендной величины с учетом НДС.

Условия проведения аукциона: целевое назначение арендуемых площадей — административные цели (офис); склад, торговый объект непродовольственных товаров, склад, торговый объект непродовольственных товаров (использование), оказание услуг (кроме ломбарда, ритуальных услуг и товаров).

Начальная цена продажи объекта — 503,20 руб. (пятсот три рубля двадцать белорусских рублей).

Продавец — УПТ «Лотсман», 231282, г. Лида, ул. Лепная, 4, тел. 8-0154-645-728.

Организатор торгов — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 55-87-70, 55-87-70.

Условия расчета и заключения договора аренды: срок подписания договора — 3 рабочих дня с даты подписания протокола о результатах торгов (до заключения договора аренды).

Номер р/с для перечисления задатка — BY44BLLB3012050083225001100 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк», 231282, г. Лида, ул. Врублевского, ул. Врублевского, д. 3, каб. 212, с 8.30 до 17.30 (понедельник — четверг) и с 8.30 до 15.30 (пятница).

Аукцион состоится 19 августа 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209.

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grdn.by/auktion/>.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник — четверг) и с 8.30 до 15.30 (пятница).

Последний день приема заявлений — 17 августа 2022 г. до 15.00.

Телефон для справок 55-87-71.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <https://grdn.by/auktion/>

Статусбанк

ОАО «СтатусБанк» www.stbank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 июля 2022 г.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	(в тысячах белорусских рублей)	
			01.07.2022	01.01.2022
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	7 101	5 735
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	12 499	3 881
5	Средства в банках	1104	52 119	21 708
6	Цельные бумаги	1105	-	-
7	Кредиты клиентам	1106	33 950	54 792
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	2 434	2 210
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	-	-
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	-
14	Прочие активы	1113	642	1 135
15	ИТОГО активы	11	107 845	89 471
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	-	3 233
19	Средства клиентов	1203	33 582	16 294
20	Цельные бумаги банка	1204	-	-
21	Произведенные обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	1 516	842
24	ИТОГО обязательства	12	35 098	20 369
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	43 000	43 000
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	13 785	13 785
29	Финансовый результат по состоянию на начало периода	1214	17	17
30	Начисленные прибыли	1215	15 945	12 300
31	ВСЕГО собственный капитал	121	72 747	69 102
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	107 845	89 471

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИИ И УБЫТКАХ на 1 июля 2022 г.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	(в тысячах белорусских рублей)	
			01.07.2022	01.01.2022
1	Процентные доходы	2011	7 187	4 973
2	Процентные расходы	2012	-	75
3	Чистые процентные доходы	2011	6 831	4 898
4	Комиссионные доходы	2021	1 078	704
5	Комиссионные расходы	2022	-	347
6	Чистые комиссионные доходы	2021	681	398
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	-	-
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	2 567	438

«НІЧЫ ДЭВІЗ... ЗНОЎ АКТУАЛЬНЫ ЯК НІКОЛ»

(Заканчэне. Пачатак на 1-й стар.)

«Паверце, мы ў Беларусі гэта цямілі. Вялікі вам за гэта дзякуй. І сёння на гэтай сцэне я хачу падзякаваць усім, хто стаў каля вытокаў стварэння фестывалю, хто ў гэтыя гады арганізаваў сьвята, даслаў людзям сваю творчасць... Мы сапраўды ставім рэальны маштабы праект сусветнага ўроўня, які аб'ядноўвае народы і культуры, дэманструе наш агуплы гістарычны выбар, нашу нацыянальную годнасць», — падкрэсліў беларускі лідар.

НА ФЕСТИВАЛЬНЫХ ПЛЯЦОЎКАХ ВІЦЕБСКА БУДУЦЬ БЕЛАРУСЬ, РУСЬКАЯ, УКРАЌІНЦЫ

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што «Славянскі базар» ужо даўно выйшаў за межы культурнага мерапрыемства. І гэта, што вакол яго пастаянна разгаралася палітычная тэма, яшчэ адно тэмна павяржэнне. «Я ўдзячны ўсім удзельнікам фестывалю, хто смела і горада прыхоўваў будаўніцтва культуры сваёй краіны. У руках тах, які вы, павінна быць прадэставіць свету. Свету, які, вераю, пераадолеў кніжку чалавечтву выкліка на чалавечнасць. А на фестывальных пляцоўках Віцебска будуць выступаць беларусы, рускія, украінцы, прадставіць многіх краін свету. Тут традыцыя будучы годзе разам імям вялікіх расійскіх і іншых сусветных класікаў. Як павінна быць у сучасным высокаразвітым і цывілізацыйным грамадстве», — сказаў лідар.

Прэзідэнт дадаў, што тут зноў будуць запальвацца новыя зоркі і маленькія зорчкі, а ў сэрцы кожнага артыста будзе жыць любоў да гэтай зямлі, да гэтай горада, да гэтых гледачоў, якія паверваю ў іх і падарожыць унікальныя шанцы, што адчыняе дзверы ў свет мастацтва.

Адкрыты Прэзідэнтам фестываль пачаўся з узнгароджання яго герояў. Заўважэнне ўзнгародду з рук кіраўніка дзяржавы атрымаў уладальнік Гран-пры XX Міжнароднага дзіцячага музычнага конкурсу «Віцебск» — беларус Елісей Касі. Таксама Аляксандр Лукашэнка ўзнгародду уладальніка прэміі Саюзнай дзяржавы ў галіне літаратуры і мастацтва — аўтарскіх калектываў канцэртных праграм Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар», стваральнікаў Ржукскага мемарыяла савецкаму салдату, аўтарскіх калектываў выдавецкага праекта, прысвечанага 75-годдзю Перамогі народнаму Савецкаму Саюзу ў Вялікай Айчыннай вайне «Гістарычная памяць Саюзнай дзяржавы». Кіраўнік краіны ўручыў спецыяльную ўзнгародду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у галіне мастацтваў — да міру і ўзаемааруменню народам артысту Беларусі Анатолію Ярмаленку і заслужанаму калектыву Рэспублікі Беларусь ансамблю «Сябры».

«Цудоўна, што бачыць фестываль, што бачыць тэма свята на нашай зямлі. І што гэты ўзнгародду называецца «Да міру і ўзаемааруменню». Тут, на нашай зямлі, заўсёды павінна быць мір і ўзаемааруменне. У нас у краіне, за яе межамі, з нашымі сусветамі. Дзякуй. Вялікі добра, што вы ўвеквечылі гэты фестываль і гэты свята тут, у Віцебску. І што ён цярпеў наш. Гарнарыць і даражэце гэтым, дарагія сябры», — сказаў са сцэны Анатоль Ярмаленка.

«Прэмія быць у гэтай зале. Я ж ужо немалды палітык. Адчуваю гэтую атмасферу, гэты настрэй, гэты канцэрт. Маю ў гэтым плане не падманне. Вы сапраўды, дзякуй вам», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Як паведамляе Telegram-канал «Пул Першага», перад адкрыццём «Славянскага базару» Аляксандр Лукашэнка даў інтэрвю журналістам рыжскай дзіцячай Акадэміі радыё і тэлебачання. Перад тым як прыходзіць у фестываль Віцебск, маладая журналістка напісалі ліст у прас-службу кіраўніка дзяржавы з просьбай дапамагчы ў арганізацыі інтэрвю. «Улічваючы, што ў дадзенай сітуацыі ў свеце, гэта будзе пазітыўны падзея ў грамадскіх адносінах», — гаворыцца ў лісце. А Прэзідэнт яны паддэлілі прасю перад сцэнай. «Наў першы заўсёды за пазітыў! Інтэрвю, відэа, адбылося», — дадаў аўтар Telegram-канала.

Валерыя СЦЯЦКО,

г. Віцебск.

«ПАБАЗАРЫМ»

31 ДЗЕННЕ ФЕСТИВАЛЮ

Знакамітыя перазоны «Славянскага базару» не змаюкаю на вуліцах культурнай сталіцы. Кожны з сямі дзён форуму мастацтваў напоўнены яркімі мерапрыемствамі і каларытнымі конкурсамі. Мы даведваемся, наколькі моцна б'ецца «сэрца» фестывалю ў гэтыя ліпенскія дні.

30-1 ГДН НАТХНЕЦЬ

14 ліпеня на сцэне Летняга амфітэатра адбылося ўрачыстае адкрыццё 31-га форуму мастацтваў, які даўно стаў візітнай карткай не толькі Віцебшчыны, але і ўсёй Беларусі. Павіншаваў гэтым, удзельнікам і жыхароў Віцебска са святам стварэння Саюзаўства Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка. Ён ўручыў Гран-пры Міжнароднага дзіцячага музычнага конкурсу нашаму земляку Елісею Касіну, які па выніках двух конкурсных дзён атрымаў ад журы максімальны бал — 140. Гэта свецкасаблівы рэкорд, бо члены журы адзельна не столькі шук, колькі вядомыя калектывы юных зорчак.

Пастановай Вышэйшага дзяржаўнага савета Саюзнай дзяржавы прэмія Саюзнай дзяржавы за 2021 — 2022 гады за творы літаратуры і мастацтва, якія ўносяць вялікі ўклад ва ўмацаванне брацкіх, дружэлюбных адносін і ўсебаковае супрацоўніцтва паміж дзяржавамі — членамі Дагавора аб стварэнні Саюзаўства дзяржавы, узнгароджання ўрачыстымі калектывамі канцэртных праграм Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску»; аўтарскіх калектываў Ржукскага мемарыяла савецкаму салдату; аўтарскіх калектываў выдавецкага праекта, прысвечанага 75-годдзю Перамогі народнаму Савецкаму Саюзу ў Вялікай Айчыннай вайне «Гістарычная памяць Саюзнай дзяржавы». Высока ўзнгародду ўручыў Прэзідэнт Беларусі, які і спецыяльна ўзнгародду «Праз мастацтва» — да міру і ўзаемааруменню» Анатолію Ярмаленку і ансамблю «Сябры». Іх імённая зорка на Алеі каваніфікацыі ўрачыста заапаляна на працягу 14 дзён. Цяпер даўно, што такія высокая ўзнгародду за мір і ўзаемааруменне ўрачыста на нашай радзіме і незалежнай зямлі. Важна, каб гэтыя панцы існавалі не толькі ў Беларусі, але і за яе межамі. Няхай так будзе заўсёды, ганарыцца і шануецца гэта, паважаныя сябры!», — падзякаваў Анатоль Іванавіч.

Свае шчырыя віншаванні Віцебску даслаў Прэзідэнт Расійскай Федэрацыі Уладзімір Пуцін, іх на сцэне зачытаў намеснік старшыні ўрада РФ Аляксей Авіраўчук.

Ярмаленку і ансамблю «Сябры»

На святавым канцэрце радалі гледачоў зоркі айчыннай і замежнай сцэны: Дзямія Майданю, Ірына Дарава, Анатоль Ярмаленка і ансамбль «Сябры», Вікторыя Алеся, Суслан Аліяха, Зара. Цудоўны нумар «Лібертанга» прадставілі Марыя Стэфана Пётраградзі і Карэн Каралева ў суправаджэнні папулярнага гімнастаў Белдзяржтэатра. Даўні гэты фестываль Грыгорый Лепс выканаў свае знакімыя титы «Я паднімаю зямлі», «Я шчаслівы» разам з залай. Заўваіта на ўрачыстае адкрыццё і Сяргей Бізуркува з праніжымым вершам Канстанціна Сімава «Накэй мяне». Прадэставіць сталага пакалення з радасцю сустракалі групу «Зямляне» з хітом «Трава ля дома» і іскравых Arabesque. Пераможца першага беларускага шоу «Х-фактар» Андрэй Пісаніў выканаў з Пясняра

лыжачкамі», ансамбль танца, музыка і песьні «Белыя росы», тэатр песьні і танца Смаленскага дзяржаўнага інстытута мастацтваў і іншыя.

У канферэнц-зале Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Машарава ў трыццаці праімую куглы стол у фармаце дыскусійнай пляцоўкі па тэме: «Саюзная дзяржава — прастора для развіцця творчага патэнцыялу моладзі».

гісторыю, умяліць падзвіг савецкага народа, прэзідэнты дзюх краін не раз падкрэслілі вялікую гістарычную памяць. Мы павінны помніць пра мужнасць і горада савецкіх салдат, для якіх шана свабоды для мілнённа была вышэйшая за цану свайго жыцця».

«Славянскі базар» сёння зачыта па-новаму, інакш — улічваючы палітычную кан'юнктуру вакол нашых дзяржаў і

Ужорна на фестывалі стартвалі Дні Саюзнай дзяржавы

карыстаў Саюзнай дзяржавы Інамаці Мезенцаў, міністр інфармацыі Беларусі Уладзімір Пярцюк, міністр культуры Беларусі Анатоль Маркевіч, старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Субоцін, прадставіць творчай інтэлігенцыі, айчынны і замежны артысты, лаўрэаты прэміі Саюзнай дзяржавы.

«Культуры і духоўны падмурак, які на працягу стагоддзю фарміравалі нашы народы, непарушыны, — адначасна ў прыжытым слове Дзімтрый МЕНЦЭВУ. — Сёння вёсці дэялога маладым пакаленнем мы павінны на роўных, запрашэньне іх да ўдзелу ў культурна-асветніцкіх праграмах. Нягледзячы нае, што ў кантэксте апошніх палітычных падзей маладыя спробы пераінчыць

казаля міністр культуры Расійскай Федэрацыі Вольга ЛЮБІМАВА.

«Мы актыўна працуем з Расіяй не толькі ў межах Саюзнай дзяржавы — паміж рэгіёнамі аб'ядноўваю краін падпісана больш за 80 дагавораў у сферы культуры-адукацыйнага супрацоўніцтва. У чарговы раз вёсёна ў Матілеве пройдзе фестываль творчасці людзей з інваліднасцю «Разам мы зможам больш!», у бігучым годзе ў Беларусі прайдуць Дні расійскай духоўнай культуры. Зараз вядзецца падрыхтоўка нашых дзіцячых творчых калектываў для ўдзелу ў Першым дзіцячым форуме ў Маскве», — расказаў Міністр культуры Рэспублікі Беларусь Анатоль МАРКЕВІЧ.

Вечарам на сцэне амфітэатра прайшоў гала-канцэрт «Саюзная дзяржава запрашае» з удзелам вядучых артыстаў калектываў дзюх краін. Дарыць поднёс гледачам Алена Панская, ансамбль «Пясняры», «Хор Турцаўскага», Дзіяна Гурцкая. Дзяржаўны ансамбль песьні і танца Рэспублікі Татарстан, кубанскі казачы ансамбль «Крыжаны» і іншыя.

І ЛІЦЕЦА ПЕСНЯ

15 ліпеня ў Віцебскай абласной філармоніі адбыўся сольны канцэрт Дзідаўлі «Музыка свята». Дзе музыкант Аляксандр Любімаў выканаў «Віцебскіх» і «Пясняры» і нумар іншых. Дарыць поднёс гледачам Алена Панская, ансамбль «Пясняры», «Хор Турцаўскага», Дзіяна Гурцкая. Дзяржаўны ансамбль песьні і танца Рэспублікі Татарстан, кубанскі казачы ансамбль «Крыжаны» і іншыя.

Сёня, 16 ліпеня, стартвала XXXI Міжнародны конкурс выканаўцаў эстраднай песьні «Віцебск-2022», у якім нашы краіны прадставіць Іван Трубышкін. Наволь і паказваць будзе выступленне нашай співачкі і яна імя мерапрыемства прайдуць у горадзе на Дзеньне, чытаць у наступным выпуску «ПАБАЗАРЫМ».

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.

K@НТЫНЕНТЫ

СКОКІ СТАРОГА СВЕТУ

Куды рушыць Еўропа?

Дзімні адбылася насамерскі знаковае падзея ў глабальных фінансах — курс еўра папсуў ішоў за доўгае, павердзіма ТАСС са спецыяльнай на дзеньна тэарыю. Гэта адбылося ўпершыню за амаль 20 гадоў (са снежня 2002-га). Перад гэтым курс еўра зраўнаваўся з курсам долара. Парыж тэарыі і амерыканскі валютны выклікаў запанекаенасць ва ўраду краі еўразоні і спаміжваю, заўважыў Euronews. Гэта значнае павышэнне ціна на шэраг ключавых імпартных тавараў. Затое амерыканскія турысты, якія прызвычайна на адначасна ў еўрапейскай краіны, актыўна здабываюць выгаду з сітуацыі, расходуць долары ў мясцовых крамах і рэстаранах, канстатаваў Euronews. Большасць аналітыкаў сыходзіцца на думцы, што для эканомікі Старога Свету на працягу гандлявава бланку — «Слабы еўра можа стаць турбоштуром і без таго высокай інфляцыі, перакананы прафесар эканоміі Гамбургскага ўніверсітэта Мікаэль Бавэ. — Не выключаны эфекты зваротнай сувязі. Гэта можа яшчэ пагоршыць сітуацыю». Куды ж рушыць Еўропа, дабрабыт якіх зусім надзеяна здавацца непахісным?

Стрэліні ў галаву

Еўра цярпе на мінімальным узроўні за 20 гадоў, з таго часу як наўняную еўрапейскую валюту ўвабілі ў абарачэнне. Ціпер у яе няма асаблівых падтрымкі, заявіла Reuters старшыня эканамічнага банка Standard Chartered Сара Хюлі. Прычыны падзення еўра — правал гандлявава бланку Еўразоні, рэкордная інфляцыя, на бліжэйшыя рызыкі, вельмізна даўгі шэрагу краіні «базыс» ЕЦБ, напісаў у Telegram-канале дырэктар «Газпрэмбанк Private Banking» Ягор Суцін. Гэтыя фактары не абмяжоўвае еўра лёгка будучыні, дадаў ён. Эксперт звярнуў увагу таксама на праблемы японскай эканаміі, якая аказалася на мінімальным узроўні ўжо ўзроўні Стараўнаго эканамічнага з рыжскай сыходу ў рэцэсію не можа валаць моцнай валютай, напісаў эксперт BCS Express Мікаэль Зельцэр. Еўрасоюз сам абмяжоўвае экспарт

і імпарт, парушае гандлёвы баланс, павялічвае кошт дзідэцт, а з адмоўным салдаў гандлю кажаць аб устойлівасці еўра не даводзіцца, дадаў ён. Зельцэр не выключыў зніжэнне курсу еўра ажно да 80 цэнтаў.

У Еўропе наступнае сістэмнае эканамічнае крызіс, сігналам гэтага служыць парыж тэарыі і доўгае, заявіў у Telegram. Па словах Дзімтрыя Мядзведзева, уводзячы санкцыі. Еўропа, у адноснае адд ЗША і Вялікабрытанія, не ўлічыла ўласнае «валютна-эканамічнае праблема». «Санкцыі не працуюць. Санкцыі шкідныя самім

Даслоўна

«Мірнай і светлай будучыні ў нашым агуплым доме — Еўропе»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ў віншаванні народу Францыі з нагоды нацыянальнага сьвята — Дня ўзяцця Баствільі — вызначыў ключавыя прынцыпы супрацоўніцтва.

«Лозунг «Свабода. Роўнасць. Брацтваства», сфармуляваны свабодалюбным французскім народам у час барацьбы за абсалютызам, сёння набывае новы сэнс у кантэксте міжнародных адносін. Магчымае стабільнае усё, што не шкодзіць іншым, раўнапраўе і аднасця стандартаў, рабучэнне да наваколных так, як хацелі бы, каб ставіліся да іх, павінна быць намінальным прынцыпам такога і пры ўважванні дыялогу паміж краінамі», — адзначаецца ў віншаванні, паведамліў у прас-службе беларускага лідара.

Кіраўнік дзяржавы перакананы, што існуючыя дружэлюбныя сувязі паміж людзьмі станаў выніковым фактарам у развіцці супрацоўніцтва, зрабючы яго непадуладным ні часу, ні палітычнай кан'юнктуры.

Змрочныя перспектывы

Санкцыі, уведзеныя ЕС супраць Расіі, пагражаюць Еўропе сур'ёзнымі наступствамі. Аб гэтым паведамляе ТАСС са спасылкай на распаўсюджаны даклад Міжнароднага валютнага фонду (МВФ). У ім адзначаецца, што ўмацаванне санкцый супраць Расіі і праблема з пастаўкамі газу прывядуць шэраг еўрапейскіх краін да рэцэсіі, а таксама да далейшага павелічэння сусветных ціна на энерганосныя рэсурсы. Адзначаецца, што на фоне недахопу асноўных сыравінных тавараў энергетычны крызіс можа пагоршыцца харчовым. Абстрактны існуючы сітуацыя моцна абмяжоўванай гандлявава бланку, які ўзнікае ў выніку зніжэння даступнасці асноўных вытворчых рэсурсаў. У МВФ дадалі, што ключавым фактарам, якія ўплываюць на рост інфляцыі ў свеце, з'яўляюцца збоі ў ланцужыцкіх паставак, высокі кошт і ўстойлівасць рэсурсаў на прадукцы харчавання і энергазасурсаў. У прыватнасці, на фоне апыражскай санкцый захаваецца цэна кошту нафты.

Дырэктар-спарадарчца МВФ Крысціяна Георгіева ў інтэрвю журналістам Reuters заявіла, што ва ўмовах нестабільнай сітуацыі ў сусветнай эканоміцы нельга выключыць глабальнай рэцэсіі. Кіраўнік фінансавых устаноў адзначыла, што сітуацыя ў сусветнай эканоміцы можа пагоршыцца ў параджэнні з вясной гэтага года (у краўскай быў апублікаваны даклад на адведзены тэм). Дырэктар фонду падкрэсліла: нягледзячы нае, што бігучы год будзе цяжкі, наступны можа стаць яшчэ больш складаным. Паводле прагнозаў налета, рызык рэцэсіі павялічыцца.

Тым часам Еўрапейская камісія прадставіла новы прагноза росту цінаў краінаў супольнасці на 2022 і 2023 гады. Згодна са справаздачай ЕК, прагноза на інфляцыю значна пагоршыцца, паведамляе РІА «Навіны». Яшчэ ўвясну Еўракомісія чакала, што сёлета сярэдні паказчык інфляцыі складе 6,8 працэнта, а налета — 3,2 працэнта. Сёняшні прагноза сведчыць аб тым, што сітуацыя ў эканоміцы краінаў супольнасці пагаршаецца. Так, сёлета

інфляцыя прагназавана на ўзроўні 8,3 працэнта ў 2023 годзе — 4,8 працэнта. Для параўнання: летась у ЕС гэты паказчык нават на фоне пандэміі каранавіруса і паасуднага ўздымаў ладдаўнаў склаў 2,9 працэнта.

Варажба на еўра

Цанавы і рэйтынгва агенствы ў кампаніі незалежных экспертаў спабарожваю ў прагнозах аб тым, чым пагражае Еўропе спыненне паставак энерганоснасці ў Расію. Напрыклад, аналітыкі Nomura International прадбачаюць негатыўны прагноза для еўра ў сітуацыі, калі газавараў «Паўночны паток» не адновіць паставак газу ў ЕС пасля рэагавання работ. Гэта можа прывесці да зніжэння курсу еўра да 90 цэнтаў ужо ў набліжэйшай перспектыве.

Bloomberg згодны з такім курсам еўра і дадае, што сітуацыя будзе павялічана абвалом еўрапейскіх акцый на 20 працэнтаў. Спецыялісты UBS Group AG прыйшлі да высновы, што карпаратыўны прыбыткі ў Еўропе ўпаддуць больш чым на 15 працэнтаў, падзенне індекса Stoxx Europe 600 перавысць 20 працэнтаў, а курс еўра знізіцца да 80,90. Пры гэтым попыт на ахупныя акцыі вярне даўнохнасць нямецкіх гандлявава да нулявой адзнакі.

Апазонні інвестараў заснаваныя на загадаках аб тым, што ЕЦБ на ўрад ці зможа змякчыць уздзеянне негатыўных фактараў з-за неабходнасці павышэння стаўкі ва ўмовах рэкорднай інфляцыі. У BNP Paribas SA чакаюць, што ўплыву энергетычнага крызісу распаўсюдзіцца на акцыі аўтамабільнага і харчовага прамысловых і хімічных кампаній.

І гэта даўтарэмарочныя тэндэцыі — еўрапейскім краінам трэба рыхтавацца да таго, што кошт прыроднага газу будзе заставацца на высокім узроўні на працягу наступных двух гадоў. Пра гэта гаворыцца ў матэрыяле эканамічнага аглядальніка Bloomberg Хаўера Бласа, паведамляе ТАСС. Эксперт адзначае, што на рынку энергазасурсаў кошт газу некалькі нідзіжыць за рэкордны ўзроўні свецтанга сакавіка. Прынамсі, пакуль. Аднак, зыходзячы з сітуацыі ў свеце, можа меццаваць, што высокія ціны буддуць захавацца больш працягі перыяд, чым прагназавалася нічэ зніжэння.

Хаўер Блас заўважыў, што цяперашні крызіс з пастаўкамі блажнага

паліва ў краіны Еўрасаюза глыбейшы, чым зглядае на першы погляд. Па словах эксперта, тыя ж німецкія ўрады апасаюцца, што Масква прыме нарэшце перакрыць газавараў «Паўночны паток» пасля завяршэння работ на аб'екце. Тыя расійскі кошт усё ж не спыніць прапаміжванне газу ў краіны ЕС.

Дзіўны «выпадкаваці»

Еўрапейскія спаміжваю машыны для інаўдучаюцца на сабе інфляцыйнай і іншыя шук, капітал гэтыя са Старога Свету, што і прыводзіць да аслаблення валюты. Адкуль жа кіруецца працэс? Многія назіральнікі ўпэўненыя, што аслабленне эканомікі ЕС і, магчыма, развал еўразоні — стратэгічная геапалітычная задча ЗША, перакананы эксперты. Згодна пунья фактараў, якія гэта пацвярджаюць. Ключавая перавага Штатэ — доллар, які з'яўляецца галаўнай рэзервовай валютай свету, у якой рэвалюцыя пераважна большасць міжнародных разлікаў. Найважнейшае такога магутнага інструмента дазваляе краіне пазычаць у вільных аб'ёмах, заставацца фінансавым цэнтрам, аказваць геапалітычны ціск шляхам увядзення санкцый, адзначае эксперт. І. Відэаўна, ключавая дадатка з'яўляецца захаванне статусу залатраі каўмінацыйнай валюты. Эксперты заўважылі, што як толькі агупны аб'ём разліку ў свеце ў еўра набліжаецца да аб'ёму разліку ў доларах, у Старым Свеце пачынаюць крызісныя з'явы. Яны падахочаюць падкаці бегчы з рэгіёна, і асноўная альтэрнатыва — гэта, відэама, Амерыка.

У якасці прыкладу можа загадаць 2010-ыя крызіс еўрапейскае пачатку 2010-а гадоў, які, усю жа, па ўзкоўскім прыняктам адбыўся не без удзелу ЗША. Шмат у чым менавіта амерыканскія фінансавыя пажарнікі вырылі аблігацыі краінаў перыферыйнай Еўропы, спачатку разладжваючы свопы (CDS), а пазна і непасрэдна. Па «выпадкаваці» супадзенні, тыя еўрапейскія крызісы разгарнуўся тады, калі сусветная разлікі ў еўра практычна зраўнаваліся з разлікамі ў доларах. А ў 2013-м еўра і зусім абшыўшы доллар, пачаў чаго былі вядзючы ўсім падзеі ва Украіне. Занадта шмат

Выпадкаваці, каб не заўважыць пуную заканамернасць.

Краіна, якая валодае самай магутнай эканоміяй і рэзервовай валютай, з'яўляецца сусветным дамінатарам. У Амерыцы сапраўды сістэма і магутная эканомія, аднак усё будзца пабудавана на долары. Нельга не адзначыць Кітай, які з'яўляецца галаўным геапалітычным канкурентам Штатэ і па аб'ёме эканаміі ўжо даўно стаіць на роўных, аднак КНР пакуль не мае рэзервовай валюты. Зрэшты, афіцыйны Пекін актыўна працуе ў дадзеным напрамку. Даўгія гады МВФ аднаўляўся ўключэчыць у склад сьпісу краінаў, якія павінны пераважна (SDR), аднак некалькі гадоў таму усё ж не знайшлі аргументаў для адмовы. І Кітай ва ўласнай яму манеры, без лішняга шуму, наступна праводзіць экспансію ўва на сусветную арэну. Відэама, пакуль доля разліку ў кітайскай валюце не занадта вялікая, але працэс гэты не зукні, бо на коне стаць вельмі шмат.

На астравок свабоды

Калі чыноўнікі Еўрасаюза не прымуць адэкватных мер супраць інфляцыі з-за энергакрызісу, Еўропа прымуць застануцца два вырашэнныя праблемы — алкаголь і пікатроўныя рэчывы. Пра гэта канцлер Аўстрыі Карл Нехамэ заўважыў на рэгіянальным з'ездзе Аўстрыйскай народнай партыі (АНП). «Гэты рэс цэн, гэты інфляцыя, гэты абсурдна высокі узровень выдаткаў на энэргію. І мы павінны прыняць меры такім чынам, каб не паддзялілі інфляцыю, а справабілі яе здуршчыць сумесна ў Еўрасаюзе», — заявіў Карл Нехамэ, паведамляе РІА «Навіны». Ён лічыць, што ЕС трэба ўважна патрэбна адэкватных меры супраць інфляцыі. Заява кіраўніка ўрада і кіруючай партыі выклікала ажыятах у сацыяльных сетках. Аднак далей за гунья заявы на ўрад ці справа пойдзе. Еўропа прымуць усё рашэнні пад сцягам ЗША, за-

явіў у эфіры тэлеканала «Беларусь 1» эстонскі палітолог Дзімтрый Лінтэр. Паводле яго слоў, краіны Еўропы ва ўсёх сваіх рашэннях арыентаваны на ЗША, які, у сваю чаргу, з кожным днём узмацняюць кантроль над еўрапейскім рэгіёнам. «І гэта цывілізацыйны канфлікт. Канфлікт заклучаецца ў тым, што будзе вызначана геапалітычная становішча краіні і магчымае іх далейшага развіцця», — сказаў Дзімтрый Лінтэр. Па сутнасці, краіны Еўропы — адзін са штатаў ЗША, узтупленыя палітолаг. «Еўрапейскія адэкватныя меры, з імі можна вёсці камунікацыю. Еўрапейскія ўрады не самастойныя ў прыняцці рашэнняў. Таму яны буддуць прытрымліваюцца ў фарватары амерыканцаў, брытанцаў і рабіць тое, што яны ім скажучы. Гэта сістэмнае рашэнне, і яна не будзе спынена. І таму, што яны не хочучы, а таму, што яны не самастойныя». Усе еўрапейскія ўрады — проста навіяны менаджэры, іх мінюць як палкіткі. Пра гэта заявіў у эфіры тэлеканала АНП палітычны аглядальнік Аляксей Алісін: «Яны не дасягнулі выніку — іх спадлі».

А прастыя еўрапейцы стаміліся ад нявырашэнных праблем і жадаюць спакою, міру, стабільнасці. Таму яны прыкладваюць у Беларусі 65 зямлі з'явіў намеснік Старшыні Пастаяннай камісіі па міжнародных справах Палаты прадставіцўня, старшыня Ліберальна-дэмакратычнай партыі Беларусі Алег Гідэвічук, паведамляе БелТА. «Ціпер ідзе ашалялая прапаганда супраць Беларусі. І нават бізавыя рэжым, які мы ўваілі, паглядзіце, які яны ашалеў. Што б яны ні рабілі, які бы сваіх грамадзян ні пераканвалі не ехаць у Беларусі — яны едуць», — адзначаў парламентарый. Паводле яго слоў, інашмездзі, якія да нас прызвычай

СВЕДЕНИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Выигрывай с Onliner 24»

Table with columns: Наименование приза, Количество шт., Стоимость за ед. беп. руб., Всего стоимость, беп. руб., Ставка НДС, Остаток НДС, беп. руб., Всего стоимость, беп. руб. Rows include prizes like Напольные весы, Беспроводные наушники, etc.

7. Фамилии победителей рекламной игры в уклавании их вышестоящие публикации в публичной компьютерной сети Интернет на сайте Организатора. 8. Для получения приза победители должны явиться по адресу: г. Минск, ул. Старолевская, 100/7, 2-й этаж, пред-варительно связавшись с Организатором рекламной игры по номеру многоканального телефона + 375 (29) 514 35 24.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества КСУП «Птицефабрика «Новая заря»

Table with columns: Лот, Наименование, Начальная стоимость с учетом НДС 20%, БУН, Задаток, БУН, Шаг аукциона, БУН, Лот, Наименование, Начальная стоимость с учетом НДС 20%, БУН, Задаток, БУН, Шаг аукциона, БУН. Rows include lots for land, machinery, and vehicles.

1. Лот 1 расположен на земельном участке с кадастровым № 6240801000010002005 площадью 0,1047 га, назначение - земельный участок для строительства и обслуживания ФАП. 2. Земельный участок с кадастровым № 624080300001000005 площадью 13,49653 га, назначение - земельный участок для ведения товарного животноводства... 3. Участие в аукционе принимают лица, подавшие организатору торгов в уклавании их вышестоящие публикации в публичной компьютерной сети Интернет на сайте Организатора.

Условия для участия в торгах: 1. Для подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFA90121221 КСУП «Птицефабрика «Новая заря», по реквизитам 28.07.2022. 2. Заявления на участие в аукционе принимаются в журнале регистрации на участие в торгах. 3. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, срок аукциона продлевается на 10 дней с даты проведения аукциона. 4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, срок аукциона продлевается на 10 дней с даты проведения аукциона.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ЗАО «Снежники»

Table with columns: Лот, Наименование Лота, Начальная стоимость без НДС, БУН, Задаток, БУН, Шаг аукциона, БУН. Row 1: Кап. строение (назначение - здание специализированное для бытового обслуживания населения).

1. Лот 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 642000000000300053 общей площадью 0,6734 га для содержания и обслуживания зданий и сооружений. 2. Земельный участок с кадастровым № 642000000000300053 площадью 0,6734 га, назначение - земельный участок для содержания и обслуживания зданий и сооружений. 3. Участие в аукционе принимают лица, подавшие организатору торгов в уклавании их вышестоящие публикации в публичной компьютерной сети Интернет на сайте Организатора.

Цены растут

Дык вось, у май 2022 года адносна красавіца рынак новых аўтамабільў скараціўся яшчэ на 30%, а ў параўнанні з аналітычным перыядам 2021 года — аж на 83%. Было прададзена 629 адзінак чатырохколавага транспарту. А за студзень—май 2022 года ў краіне прададзена ўсяго 10606 аўтамабільў. У параўнанні з аналітычным перыядам 2021 года — 41%. Такі вынік звязаны з з'яўленнем змянення чэн на большасці папулярных мадэляў, а таксама пагаршэннем умоў Kredyтавання.

Трэба сказаць, што ў апошнія гады больш за 70% продажаў на беларускім аўтарынку прыпадае на аўтамабіль, выработаны ў Расіі. Пачынаючы з сакавіка, вытворцы павышвалі адрозныя цэны ад 40 да 70%. Пазней адбылося ўмяцаванне курсу расійскага рубля, што таксама паўплывала на фарміраванне прайс-лісту і прывяло да сумарнага павелічэння цэнаў для беларускіх дылераў да 95%.

Такія тэндэнцыі, дарчы, характэрныя не толькі для нашай краіны, але і для аўтамабільных рынакў Расіі і Казахстана. Больш за тое — есць усе перадумовы лічыць, што сітуацыя ў хуткім часе істотна не зменіцца. Улічваючы тое, што большасць аўтамабільных заводуў ў Расіі сёння вытворчасць, пакупнікі ў Беларусі ўжо ў найбольшыя месяцы могуць сутыкнуцца з дэфіцытам аўтамабільў.

Есць аўтамабільныя дилеры чыяры знаходзяцца ў інтэрыў становішчы. У сітуацыі, якая склалася, адзінай крыніцай даходу для іх застаецца аўтавырась, які дазваляе трымацца на плаве. Прый гэтым дэлеры будучь рабіць усё магчымае, каб ён заставаўся ўжэ дасупным для кліента. Наішы за справы возмуцца майстры-самавуладцы ў сваіх гаражах.

Тым часам Паводле звестак Беларускай аўтамабільнай асацыяцыі, ў Беларусі ў чэрвені гэтага года было прададзена 1113 новых аўтамабільў (рост у 2,4 раза да мая бягучага года). Аднак у гадавым выражэнні гэта складае толькі трэцю частку ад продажаў чэрвеня 2021 года.

Як раней паведамляліся, у другім паўгоддзі «ціснуць» на ўзроўне чэн на аўто ў Беларусі можа дэфіцыт новых легкавых аўтамабільў, лічыць БАА.

Чаму попыт падае. А цэны растуць? Член праўлення Беларускай аўтамабільнай асацыяцыі (БАА) Сяргей ВАРЫВОДА адзначае, што вышэйшэ падзенне продажў на аўтамабільным рынку адбылося на фоне цанавых змяненняў, якія скажыцца ўраўнаважыць у адпаведнасці з рынкі.

Ен адзначае яшчэ тры фактары, што паўплывалі на падзенне попыту: звысок працэнтная стаўка па Kredyтах, павышэнне даходаў насельніцтва (людзі сталі больш эканамічна траціць грошы) і наогул — агульнае мацявіцва людзей. Даступнасць спецыяльных Kredyтных і лізінгавых прадуктаў, якія вымрваецца ў тым ліку паказчыкам пазыўвай на грузкі і іншымі параметрамі, на гэты момант вельмі нізкія. Пра гэтым працэнтная стаўка звысок, а праналюу, з гэтым можна было б выбраць, няшмат.

Узроўнеж ча даходаў большасці патэнцыйных Kredyтавальнікаў не дазваляе працягваць вяртаць Kredyты (на 50-60 тысяч рублёў) альбо браць аўто ў фінансавы лінг. І гэты момант істотна пагаршае пазыўвай на рынку. У параўнанні з 12-15 гадавымі ў Беларусі рублём, на гэты момант вельмі нізкія. Пра гэтым працэнтная стаўка звысок, а праналюу, з гэтым можна было б выбраць, няшмат.

Узроўнеж ча даходаў большасці патэнцыйных Kredyтавальнікаў не дазваляе працягваць вяртаць Kredyты (на 50-60 тысяч рублёў) альбо браць аўто ў фінансавы лінг. І гэты момант істотна пагаршае пазыўвай на рынку. У параўнанні з 12-15 гадавымі ў Беларусі рублём, на гэты момант вельмі нізкія. Пра гэтым працэнтная стаўка звысок, а праналюу, з гэтым можна было б выбраць, няшмат.

Генеральны дырэктар кампаніі «Актуальна» Сяргей МІХАЙЛІЧ, у мінутым старшыня праўлення БАА, адзначае, што ў сярэднім лізінгавыя плацёжы сёння выраслі на 30-50% ў адноснах да тых, якія былі яшчэ паўгода таму. — Есць спецыяльная сумесная праграма з аўтадилерамі, якія дазваляюць знізіць стаўку па лізінгавым плацёжы праз кампенсцыю. Есць таксама варыянты растэрміноўкі на некаторых брандах, калі кліенту не даводзіцца пераплачваць. Аднак такія прапановы вельмі абмежаваныя. Самая выгадная прапанова прапанова сёння існуе на лізінгавым рынку ў Беларусі рублём.

У асноўным аўтадилеры не ідуць на стварэнне спецыяльных лізінгавых праграм з прычыны складанай сітуацыі на рынку. Тэ, што прадае ў лізінг, прадаюць на умовах па стаўцы 26% гадавы ў беларускіх рублём, і 12-15% гадавы ў долларах. У чэрвені 2022 г стаўкаў сталі ніжэйшыя, а ў красавіку і май яны былі на пэкі.

ВOLKSWAGEN, KIA, LADA... ЯКІЯ ЯШЧЭ АЎТО ДАСУПНЫЯ СЕЊНА?

Сяргей Варывода адзначае, што сітуацыя можа ускладніцца, і можае будзе залежаць ад далейшага курсу расійскага рубля. На яго думку, жаданым чынам новы аўтамабіль больш выгадна зрабіць гэта чыпер.

склалася. З аднаго боку, гэта няўпэўненасць і жаданне адкліпаі пакупкі да больш стабільных часоў. Па словах эксперта, пакупкі яшчэ аўтамабільны рынак Беларусі з'яўляецца рынкам пакупкі, але не выключана, што ў перспектыве наступных месяцаў ён перавярнуцца ў рынак прадаўцы.

Варывода таксама адзначае, што на гэты момант у многіх аўтадилераў Беларусі захоўваюцца дастатковыя складкішы запасы машын. І нават спыненне паставак па шэрагу марак пакупкі не мяняе суадносін — працягваюць існаваць.

Па марцы Шеру перспектывы паставак на рынак бярэмся — аўто будучь праз тры гады. І праз год, Навал жа вырабляецца на заводзе ў Расіі пад Тулай. Я ён змогу даць прагноз на год, але да канца 2022 года вырабленні аўтамабільў больш чым дастаткова для забеспячэння бягучага ўзроўню попыту. Таксама есць пытанне чыны — мы не ведаем, які кошт у аўто будзе з'яўляцца.

«Есць спецыяльныя сумесныя праграмы з аўтадилерамі, якія дазваляюць знізіць стаўку па лізінгавым плацёжы праз кампенсцыю. Есць таксама варыянты растэрміноўкі на некаторых брандах, калі кліенту не даводзіцца пераплачваць. Аднак такія прапановы вельмі абмежаваныя. Самая выгадная лізінгавая прапанова сёння існуе на аўтамабільным рынку ў Беларусі рублём.»

У тых аўтадилераў, якія імпартауюць аўтамабіль з-за граніцы Мінскага саюза, напрыклад, Audi, нікогэ не памянялася, за выключэннем, можа быць, больш складанай логістыкай. І цэны знаходзяцца на вельмі конкурэнтным узроўні. Аднак такіх дэлеры на пачатку 2022 года было каля 5%, а больш за 80% аўто пастаўляецца з РФ. І тут мы маем кумулятыўны эфект думкі марку фактараў: рэзкае павышэнне чэн у расійскіх рублём — яны фактычна імпартауюць у Беларусь індэляцыю ў аўтамабільнай галіне з Расіі, і рэзкае ўмяцаванне расійскага рубля да беларускага — на 30%, якое і лягло ў чыну.

Сёння ў большасці дылерскіх саюнаў цэны сфарміраваны яшчэ па курсах сакавіка-красавіка 2022 года. Калі рана чы пачаў расійскі рубель не пачынае спадаць да беларускага, то аўто, што ўвозіцца з РФ, будучь працягвае даражэць.

Таму тым, хто хоча купіць аўтамабіль сёлетэ, я параіў бы куняцца з раштукі, паколькі ў іх закладзены курс менш як 4 беларускія рублі за 100 расійскіх. А далей дилерам прывідаецца набываць валюту і завозіць аўтамабіль ўжо як мінімум на 4,5 рублё.

Аўто з Еўропы: ДЛЯ ТЫХ, ХТО НЕ ЦЕРПІЦЬ АЛТЭРНАТІВЫ Сяргей Міхэйліч лічыць, што сёння, дзюкуючы з'яўленню постквідэнтна абмежаваньняў і адкрыццю граніц, можна купіць новае аўто ў Літве і іншых еўрапейскіх краінах.

— Новы аўтамабіль можна прывезці з-за мяжы. Межы чыпер лаволі адкрываюцца, постквідэнтна абмежаваньня знікаюць. На фоне ослаблення еўра да долара еўрапейская аўто сталі больш конкурэнтназдольныя, плюс існуюць наладжаныя каналы паставак.

Больш за тое, у Еўропе ўжо адкрываюцца аўтазборнічныя вытворчасці. На фоне гэтага, думаю, чыну на аўто з праграмаў таксама пачынае знікаць і стануць яшчэ больш прывабнымі для ўвозу ў Беларусь, бо ў Еўропе будзе забяспечаны значны прыток новых машын.

Эксперт звярнуў увагу на тое, што сёння мы бачым вяртанне цыкаваў да аўто з праграмаў. Прываце яго спад, яны больш даступны і прапануюцца па лізінгавым і Kredyтных праграмах.

Данііл Хмяльніцкі.

Аляксандр РАДЗЬКОЎ

РЭКТАРЫ: урз'юк з новай кнігі

Тэорыя і практыка маёй рэктарскай работы

Я першы прарэктар, я куніравваў у чужыні працаваць, але Міхаіл Іванавіч Шыбеўскі папрасіў мяне пакінуць за ім кіраванне арганізацыяй навуковых даследаванняў, чым ён пры ректары Аўласевічы і займаўся. Я быў не супраць, але тады патрэбны былі прарэктар на вучэбнай рабоце, і воем над кандыдатам я задумаўся. Разумею, што на гэтую пасадку трэба прызначыць некага з дэкану. Яны ўсе — разумныя, аўтарытэтыя і як выпускнікі, і як арганізатары вучэбнага працэсу. Яны ўсе мае сябры, січы, са студэнцкага гаду. Сярод іх нават два мае аднакурнікі! Але гэта быў 2001-ы, год прэзідэнцкіх выбараў. Не магу сказаць, што ў нашым універсітэце была заўзятая апазіцыя, але нагодзіны з палітыкай дэюагана Прэзідэнта ўсё ж было. Ды і аднаўлялася яшчэ вядомы актывіст БНФ, настайілы беларусізацы, ўсё рэадзіе, але яшчэ дзве дзесяці нацыяналістычнага лозунгі. Прэзідэнт краіны — наш выпускнік, і было б няправільна ва ўніверсітэце пачаць гэты працэс. Аны былі больш прыкметныя на філагіначным факультэце. І я вырашыў прапанаваць пасадку прарэктара на вучэбнай рабоце дэкану згаданага факультэта Міхаілу Пятровічу Бузку. Ён доўгі час да гэтага працаваў намеснікам дэкана педагогічнага факультэта, ставіўся са сціпым і патрабавальным кіраваннем, вучэбны працэс ва ўніверсітэце ведаў дасканала і, што і вызначыла канчаткова маё рашэнне, кандыдацкую дысертацыю пісаў па тэматыцы развіцця беларускай мовы. А сярод выкладчыкаў гэтага профілі было больш за ўсё сумяцін. Палітычную работу сярод сваіх калег я ізначыў у абавязак прарэктару Бузку. Ён з усім справіўся, працаваў на пасадку прарэктара амаль дваццаць гадоў, і прыкметныя палітычныя пратэсты у нас не з'яўляліся.

Я заўсёды адкрыта сцвярджаю, што рэктар універсітэта можа абдыць толькі тым выпадку, калі яго прызначаюць сваім кіраваннем дэканам. Прарэктары ўсё цапкам адміністрацыі, у іх няма непароўнага кантакту не толькі са студэнтамі, але нават з выкладчыкамі. Загяднікі кафедры у маштабе ўніверсітэта не вельмі ўплывовыя. А воем дэканам у іх вельмі прымальны адміністрацыйны рэсурс: прымаюць на работу выкладчыкаў, дазваляюць перадаць экзамены, размеркаваюць стыпендыю, месцы ў інтэрнаце і шмат іншага. І ведаюць не толькі ўсе выкладчыкі і студэнты, іх добра ведаюць у горадзе і вобласці, у тым ліку і рэгіянальнае кіраванне. Яны прафесійна, як універсітэцкія выкладчыкі, і аб'яднаныя, здольныя скласці і шырока агучыць негатывнае меркаванне пра рэктара, змяніць кога будзе

вельмі цярпа. Таму менавіта праз дэкану варты аждывіжыць усё стратэгічна і тактычныя павышэнні ўніверсітэта. У мяне была дастойная камада дэкану! Прарэкс Пётр Фраловіч Дамітраў — дэкан гістарычнага факультэта. На гэтай пасадзе ён прапрацаваў больш за трыццаць гадоў. Вядомы і вельмі аўтарытэтыны вучэбны-гісторык, аўтар многіх вучэбных дапаможнікаў для школьнікаў і студэнтаў, узор дэкана факультэта. Яго крылатая фраза: «Мома драных студэнтаў! Есць добрыя і не вельмі...»

Аляксей Сіпанавіч Лаўшук узначаліў філагіначны факультэт пасля прызначэння дэкана Бузку прарэктарам на вучэбнай рабоце. Лаўшук як вучэбны-лінгвіст вельмі развіццё сучаснай беларускай мовы. У пачатку дзевяцінайсці, пры настайілы беларусізацы вучэбнага працэсу, воем для выкладчыкаў семінар па праблемах тэрміналогіі, і мы з задавальненнем пад яго патраханам вяртаць сваё веданне роднай мовы. Жывы, камаунікабельны, заўсёды з іскрайнай у вачах, ён адразу стаў у інстытуце вядомай асобай, калі пасля абароны дысертацыі даслаў жонцы тэлеграму з адным словам: «Абараніўся!»

Рэктарам інстытута павышэнна кваліфікацыі працаваў Канстанцін Міхаілавіч Бандарона. Мы з ім збіралі яшчэ са студэнцкага гаду. Паступіў ў нас на гістарычны факультэт пасля службы ў арміі ў пагранічных войсках. Такі студэнт у нас называлі «арміёўнік». Яны прыкметна вылучыліся ў студэнцкім асяроддзі сваёй выпраўкай, дысцыплінай, добра вучыліся. Бандарона закончыў аспірантуру, абараніў кандыдацкую дысертацыю па гісторыі палітычных партый Расійскай імперыі, загадаў кафедрай на гістарычным факультэце. Рухавіў Ён заўсёды быў у нейкіх справах — у навуковых, у вучэбных, то займаўся лещіцманам. Кожны, хто да яго набліжаўся, адразу трапіў у ягоны вей. Гэты рэс неўтаймоўна энергію гэты рэктар Аўласевічы і скіраваў для развіцця новага для ўніверсітэта кірунку — станаўлення яго структуры інстытута павышэнна кваліфікацыі.

Педагагічны факультэт узначаліў дацэнт Іван Валерый Георгіевіч. Мы з ім на фінаме вучыліся ў адной групе, цяг гадоў сядзелі за адной парты. Вельмі таленавіты і тонкі матэматык, інтэлігент, лязт. Ва ўсім і ўсюды быў гранічна акуратны, можна сказаць, нават скрупулёзна. Бузку у Іванова доўгі час у дэканстве быў намеснікам і, характэрна, аўтару манеры работы Валерыя Георгіевіча, казаў: «Гэта ж трыба — сем разоў адмераваць і ні разу не адразаць!» Зносіны з Івановым па логіках тэм — ад дыферэнцыяльнай геаметрыі да рэкладу заняткаў на яго факультэце — прыносілі здавальненне.

На чале факультэта дашкольнага выхавання была дацэнт Ірына Анаталеўна

Камарова. На гэтым факультэце іонаваў як быцым жаночы клуб. Літаратурныя вечарыны адначыну — усё што ад калектыву фармуляваў і, ініцыятарам усіх надобных мерапрыемстваў была Камарова. Яна сфарміравала магутную навуковую школу спецыяльна дашкольнага адукацыі, іх напрацоўкі ў дадзенай сферы былі вядомы і выкарыстоўваліся дафіна за межамі ўніверсітэта, і нашай краіны. Я яе часам нават папракаў за ператружанасць вучэбнага працэсу на факультэце. Гаварыў:

— Ірына Анаталеўна, фізікат у май завяршэнні вучэбнага працэсу, у чарэвіні ў іх праціла экзаменацыйная сесія, ужо вельмі леньна дэцэнт студэнты працуючы у будаўтрадах, а вы на факультэце толькі-толькі закончылі вучэбны год? Нейжо навучане на факультэце дашкольнага выхавання больш складанае, чым на фізіка-матэматычным факультэце?!

— Дама Камарова эмацыянальна адстойвала свае пазіцыі: — Мы рыхтуем спецыялістаў для работы з самымі маленькімі дзецьмі і адносіцца да іх выхавання павінны гэтак жа трапятліва і адказна, як і да бацькі. Тым больш што ў дашкольным узорце дзіця заўсёды мае амаль 80 працэнтаў адпачывання ява на жыцці інфармацыі. Такі што вучэбны працэс у дзіцячым сяду не прасцей, чым на уроку матэматыкі ў сярэдняй школе.

З дэканам эканамічнага факультэта дацэнтам Алай Міхаілаўнай Сазонавай мы таксама вучыліся на адным курсе і працавалі на адной кафедры. Больш за тое, летам 1972 гаду працавалі ў Казахстане ў адным будаўнічым атрэдзе: я — камандзірам, Ала — камісарам. У адзін час шкапілі сібы ў навуцы, вучыліся ў аспірантуры, абараніў дысертацыю. Яна была вядомай тэра Сазонавай, выпускніца Магілёўскага машынабудаўнічага інстытута, у будучыні — яго рэктарка. Маладыя выкладчыкі ВНУ — Пятровічы, Іванавы, Сазонавы, Радзьковы, — мы былі адной камандай, аднаго пільнага і аднаго духу. У гэтай кампаніі Ала Міхаілаўна вылучылася ў гэты арэферынцы страванцы, знамагарызаванасці, уважлівых адносінах да дробных і да дурных справах. Эканамічны факультэт быў для ёй больша гэтага педістытуцы з'явай новай, у многім нявыякнай, ён не аддзяляў ад ранаі існуючага, а быў адкрыты з нуля. І нас з рэктарам Ала Сазонавай бачылася, што там патрэбна аплавацілі і уважліва гаспадыня. Якая паслядоўна, але настайілы наладзіць вучэбны працэс, сфарміраваць здаровы выкладчыцкі калектыв, будзе апэраваць кожным студэнтам. Ала Міхаілаўна паводзіла да гэтага як нікто іншы. Думаю, што гэта ў вэй ў многім ад мамы, Алены Кузьмінчы. Калі мы збіраліся есць у будаўтрадзе на цаліну, яна назірала за нашымі абарамі — рабачая вярпакта, канцыльерска тавары для насценгазеты, гітары і баян для агітбюроў, — нам

здавалася, што гэта самыя неабходныя рэчы для жыцця ў тым далёкім краі. А Алена Кузьмінчына гаворыць: — Ваўзыле лепш з сабою мяхот з дзесяці ваўчы, некалькі прысмак тухомкі, макароны! Як жа мы і былі пасля ўдзячэння! Дэканам майго фінамата амаль дваццаць гадоў быў прафесар Ягор Ягоравіч Сынко. Шэсць гадоў я быў яго намеснікам і тым самым праходзіў школу аднаго з найлепшых дэкануў нашай краіны. Пасля яго на гэтую пасадку па конкурсе прэзідэнтаў дацэнт-матэматык Барыс Дамітравіч Чабатаровіч і дацэнт-фізік Леандз Яўгенавіч Старавай. Фізік у гэтай катэгорыі аказаўся мацэйшым. У выніку таўнарга галасавання членаў Вучэбнага савета інстытута перамог Старавайта. Леандз Яўгенавіч вучыўся ў аспірантуры Інстытута фізікі АН БССР, ведаў і таўнарга і пачаў працаваць на гэтым прэціндэце да работы на фінаме. Гэта прыкметна ўмацавала навуковы бок факультэта, прычым як у фізічным, так і ў матэматычным кірунку. Жонка Старавайта, Тамара Сулейманавна, была ў сёіх час аспіранткаў знакаматка прафесара Старавай і працавала дацэнтам кафедры метадыкі выкладання матэматыкі, а і да іхка Алена вельмі вяліка аспірантка, таму жадзіць фізікаў і таўнарга і пачаў працаваць на гэтым прахав, зніў даверу і ў розных пласкасках. Там і дэканам Леандз Яўгенавіч працаваў 27 (1) гадоў.

Але адну справу мы з дэканам Старавайта да канца ўсё ж не давалі. Са скульптарам Андрэем Вараб'евым была задумана манументальная скульптура — мадэль Сонечнай сістэмы калі гапоўнага вучэбнага курсу. З вельміагнага валуна падмавіцца яркае Сонца, а завоў яго на арбітах сьвятлаводаў — усё планеты. На валуна — табліцы з інфармацыяй пра памеры камічных цел, адлегласці да іх, гісторыі іх адкрыцця. Вакол — лямкі, каб сесці і падукаць: хто вы і дзеля чаго ў гэтым Сусвеце. Леандз Яўгенавіч як фізік адразу прыкніў, што калі Меркурыў будзе бачны толькі над каменем, то арбіта Нептуна павінна быць за сотою метраў ад сямі. У гэтым выпадку я кі матэматык прапанаваў не звычайную метрычную, а лагарыфімічную шкалу для агляду усё арбіт. А яшчэ мы хацелі ўстанавіць маятнік Чорна... З розных прычынаў, але зрабіць тое не змаглі. Да гэтага часу шкадуем — рэктар Радзькоў, дэкан Старавайта і скульптар Вараб'ёў.

Падрыхтоўка выкладчыкаў біялогіі і хіміі была для нас справай ноль, мы не праводзілі ніякіх дэманстрацый. Першым дэканам на гэтым факультэце быў дацэнт Вадзім Іванавіч Папоў, вельмі ініцыятыўны, энергійны чалавек, батанік, фармацэўт. Ён дапамаг нам стварыць матэрыяльную базу факультэта і сфарміраваў пачатковы перадагнічны калектыв. На жаль, рана памёр.

Адмажвацца і выбраць больш абстрактную форму. — Вы вучыліся для работы ў тэатры або драматычных спектаклях ў драматычных тэатрах. У нас у Беларусі на нейкім этапе «явлечнікі» сталі здаваць тон у тэатры. Ці ёсць тлумачэнне, чаму так атрылася? — Так, ёсць: Аляксей Анаталевіч Ліляўскі, гэта майстар, які устаўляе мэзг. Ён тлумачыць галоўнае: навошта і што, чаму адбываецца. Мне вядома, што ён сам робіць аналіз і выбар матэрыялу — таксама мае значэнне. І тэатр лічыў насамрэч дае нашам больш магчымасцяў. — Чаму вы ўсё ж вярталіся пайсці ў рэжысуру? — Я зразумеў, што работа акцёра над роллю гэта складана. Я ў рожку судзіў мяне не складана. Учыны прыйшла думка — уключыцца, шукаць сачыненне... Я атрымліваў большае задавальненне, калі знаходзіўся ў глядзельнай залі як рэжысёр, чым калі на сядзе як акцёр. У мяне было заўсёды аднаўчэнне інакш, інакш разумею, што я стаў лешчым акцёрам, калі перайшоў у рэжысуру. — У спектаклі «Пачуці», што ідзе ў РТБ, прастора жыва, яна «дыхае». Як нараджаюцца падобныя вобразы? — Нагляджанасць мае значэнне. Калі мы з Таней Нерсісан амірчковам тэм, над якой працуем, у шукаем матэрыял, настроі, уражанне ў нейкіх фотаздымках, кліпах, роліках. Пакой, які «дыхае» — ідэя з мастацкай выстыкі, не мной прадумана. Але ў спектаклі яно спрацавала інакш. Ці ёсць фотамастак,

які робіць чорнае на чорным фоне — і ў гэтым падвабачае, калі шмат фактуру аднаго колору. Таму для мяне гэта быў амбіцыйны праект — прыбраць усё колор, акрамя чорнага. У спектаклі «Шлоб з ветрам» — колеры чорныя з белым. Але пасля яго ў мяне з'явілася адчуванне нясконанасці. «Пачуці» — прагніт той размоўна і другая частка. — Але насамрэч гэта будзе трылогія. Пяць першых спектакляў два спектры. Чорны ў «Пачуціх» — аб'ядноўнае. А ў трыццят частцы асноўныя белы — увабалежне таго, што раз'ядноўнае: гэта будзе спектакль на тэмму смерці. Мы прычыноўнае звычаліся з адчуваннем колераў, аднак там не будзе такога фактэра-нагнага прытрымлівання аднаго колору. — Такое адчуванне, што ў вас усё дакладна пралінава, але шкава, якую ролю адгрываючы ў гэтым праекце ўласная эмоцыя? — Паколькі я ўсё прапаноўваў праз сёбе, то вынічалі, што першы спектакль «Шлоб...» — пра маю маму. Другі спектакль — пра маю сястры, якая вельмі хацела дзіць, таму тут усё звязанае на жаночую гісторыю: калікаса, любоў да немаўляці, збавэ страціць дзіця, хвароба, якія забірае дзіць, бясплоднасць, пакуты майа за дзіцяц. А трыці спектакль на тэмму май бабаўлі. У нас род у асноўным жаночы, і ён фактычна вымірае. Таму так з вялікай сям'яй, якая была, засталася толькі мы, жонка і дзіця захаваўся ў ўражэннях. Памятаю, калі я прадумваў сцэнаграфію, то ведаў, што будзе ў дзюэх якіхсьці — а ўсяго іх дзесяць. Чым напоўніць інакш? Пачынаю распытваць у мамы пра нашую сям'ю. І даведваюся, што ў май бабаўлі з вайны не вярнуліся 8 братоў — а ў мяне столькі ж пустах ячэнь. Зразумеў, што трыба ісці ад сваіх вачкоў. Стаў вывучаць радавоў. Мне здаецца, што ў Беларусі шмат у каго сямейныя гісторыі падобныя, асабліва пасля Другой сусветнай. А ў беларускіх народных песнях — усёс вєквысы сум, усё надзеі і сямейныя клопаты. Таму яны — падмурак для усёй трылогіі. Мы столькі адметных песень знайшлі! У нас жа ў асноўным, калі гаворка пра беларускія песні, усё спяваюць «Купаліны». Але гэта не народная песня, а яна вяртаская. Прытым, што ў нас бізмезныя скарыбы фальклору. Калі мы выбіралі першыя матэрыялы на другую частку, то адразу падбіралі і на тэатру. Узалі паляскія песні — у іх адметны каларыт — і яны далі спектаклю асаблівае, вельмі моцнае энергетыка, якая нясе адчуванне зямлі і лёсу.

У дзядзьку мяне часта выпраўлялі да бабаўлі ў пёсы. Побач з нашай вёскай за кіламетры тры была інакш, якой сёння няма. А туды часам дадуць і адчуваю, як наступна чалавеча жадзіць сыходзіла адтуль. Але нават здаецца відаць, што там была вёска — праўлі лініі: усю я асноўную рэвалюцыю, там дзе мылі людзі, растуць іліны дрэвы і ад снігу да вёскі. Нават калі нікае жыццё, то ўсё роўна чалавек знайде сабе сябе сядзе. Хоць бы ў выгледзе аднагога ландшафту, нягледзячы на тое, што прырода жутка аднаўляе сваё. І шмат рэчаў з таго колдывага жыцця будзе ў спектаклі.

Мне падабаецца прым, які быў у Кантара — ён выбудоўваў спектаклі са сваіх уражанняў. Натуральна, я рабіў інакш. Але тое, што я як рэжысёр беру дакладныя вобразы, якія існавалі ў май вёскаў і ў май краіны, на сядзе набывае большы сэнс, чым выдуманая чужая гісторыя.

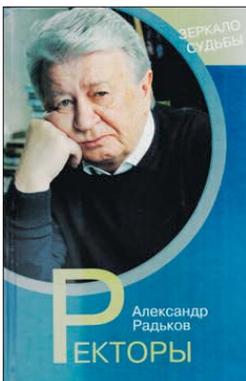
— У «Пачуціх» ёсць спалучэнне народнай сурьспальнай эстэтыкі і народнай асвой. Але ці можна гэтаму аб'яднаць наш таўно розную публіку? — Мне падабаецца гэтак рабіць, ініцыятыўна, што гэта неабходна. Толькі і напачатку тэатр — гэта не толькі беларуская літаратура і драматургія пра тую далёкую вёску, якую сучасныя людзі ўжо не памятаюць. Як гістарычны пласт гэта ёсць. Але цяпер і вёска інакш, а што кажаць пра горад... Але мы цікава рабіць беларускі тэатр цыпер і прынесці тую горад. Яго ў нашай нацыянальнай літаратуры маю. Але ў жыцці — больш шырока насельніцтва ўжо гараджан. Натуральна, трэба шмат чаццяць, скарачаваць тэм, які перадаць спадчынае тэм і сучасны ўспрыманы. У мяне не будзе лёну на сядзе,

у мой час рэктарства дэканам біялагічнага факультэта працавала дацэнт Галіна Мікалаўна Шчанюк. Яна была аўтарытэтная і як вучоны-біёлаг, і як кіравнік у БНУ. Ведаць, што біялогія як навука патрабуе ўважлівага і беражлівага стаўлення да жывых істот, ды ўволе да жыцця ва ўсёх яго правах. Ёсць і Галіна Мікалаўна вельмі асаблівае спайноўны і разважлівы адносінамі да дурназначнай справы. На факультэце яна была разумнай гаспадыняй. Яны і размяшчаліся ў асобных калектывах — біялагі, хімікі і геаграфы. І гапоўна ў гэтым фінаме была Шчанюк. Калі яна прыходзіла да рэктара з нейкімі праблемамі, то, калі прывіла, яна бачыла іх вырашэнне. Ёй патрэбна была толькі аднаўчана падтрымка.

Як вучоны-біёлаг, Галіна Мікалаўна вельмі асабліва біеты Верхняга Дняпра, таму усё наша дзелавыя размовы закінваліся жадзіч жудкай. Гэтыя жукі былі ў Шчанюк у прыярэцце навуковым зацікаўленай, а я да работы з біёлагам не загадаваўся гэкі Іванавіч. А гэта шчасце, прытым дзівосна на ішквы. Мне часам здавалася, што сваіх жудкаў Шчанюк любіць не менш, чым студэнты! А па вялікаму рахунку, студэнты ў сваім выкладчыку, дэкане, рэктары паважнае найперш захопанага вучонага.

Факультэты факультэты у нас пачынаўся як ваенна-спартыўны. Для Савецкай Арміі і для шкول Савецкага Саюза мы рывалілі камандзіраў матастралковых узводаў і кіраванні пачатковай ваеннай падрыхтоўкі. Прамылі на вучоў толькі тых чорных, якія адслужылі ў арміі. Дароўны, самастойны, шмат у жыцці пачытаў, былі нават тэя, хто вавалі ў гараць пунктах. Бурса, а не факультэт. Жадзіць ў інстытуце прыкметна аживілася! У рэктарат адразу пачалі прыходзіць вытрымкі з аператывных міліцыйскіх зводкаў: тамса студэнты недзе хупліліся, ці падлілі бойкі, ці азнаходзілі ў нечэярэзном стане у грамадскім месцы. На факультэце адкрылася ваенная кафедра, на яе прыйшлі пачынаць афіцэры, чым выкладалі з кафедры ВНУ. Мы абсталявалі вавымі машынамі, кулямётамі, аўтамаатам. Падрыхтавалі палігон і ішры для стралбы. Студэнты з афіцэрамі неслі кругластачковыя наравы. Усе студэнты, акрамя ваеннай спецыяльнасці, атрымлівалі права выкладаць у навучных установах фізічную культуру. Зразумею, што ад кіравання такім факультэтам патрабавалася шведра руху. Першым дэканам там быў дацэнт Віктар Іванавіч Заіцаў. Нам вельмі апажана аднагога чалавека, ды шлоў пазта. Не памыліліся — ён сфарміраваў факультэт, стаў прарэктарам на вучэбнай рабоце і членам Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Вос якая ў мяне была кагорта дэкану! Перакляў з рускай мовы Кастусь ЛАДУЦЬКА. (Праціг будзе 23 ліпеня.)

Александр Радзькоў

Яўген КАРНЯГ:

«СТАЎ ЛЕПШЫМ АКЦЁРАМ, КАЛІ ПАЙШОЎ У РЭЖЫСЁРЫ»

Яго прэцінава — усё амаль як асобны бранд. Насамрэч Яўген Карняг — сапраўды асабліва з'ява ў беларускім тэатры. Рэжысёр з уласным падыходам, стылем, сведачуваннем. Трымаўся сяней асабліва з рознымі тэатрамі супраціўляючы, прычым як у блізім, так і далёкім замежжы. Але нідзе не быў стага. Яго творчы сабада была залогам таго, што апазіцыя, апазіцыя можа з'явіцца ў любым горадзе Беларусі, дзе ёсць тэатр. Але цяпер ён стаў рэжысёрам Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек.

Яна пачынае працаваць у табе, перадачка ва ўласныя знаходкі і формы. Натрэна, работа з адным з найлепшых мастакоў Беларускае дзе мой пільн.

— У васьмі спектаклях выразны аўтарскі бранд. Насамрэч Яўген Карняг — сапраўды асабліва з'ява ў беларускім тэатры. Рэжысёр з уласным падыходам, стылем, сведачуваннем. Трымаўся сяней асабліва з рознымі тэатрамі супраціўляючы, прычым як у блізім, так і далёкім замежжы. Але нідзе не быў стага. Яго творчы сабада была залогам таго, што апазіцыя, апазіцыя можа з'явіцца ў любым горадзе Беларусі, дзе ёсць тэатр. Але цяпер ён стаў рэжысёрам Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек.

— У васьмі спектаклях выразны аўтарскі бранд. Насамрэч Яўген Карняг — сапраўды асабліва з'ява ў беларускім тэатры. Рэжысёр з уласным падыходам, стылем, сведачуваннем. Трымаўся сяней асабліва з рознымі тэатрамі супраціўляючы, прычым як у блізім, так і далёкім замежжы. Але нідзе не быў стага. Яго творчы сабада была залогам таго, што апазіцыя, апазіцыя можа з'явіцца ў любым горадзе Беларусі, дзе ёсць тэатр. Але цяпер ён стаў рэжысёрам Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек.

Ці ёсць тлумачэнне, чаму так атрылася? — Так, ёсць: Аляксей Анаталевіч Ліляўскі, гэта майстар, які устаўляе мэзг. Ён тлумачыць галоўнае: навошта і што, чаму адбываецца. Мне вядома, што ён сам робіць аналіз і выбар матэрыялу — таксама мае значэнне. І тэатр лічыў насамрэч дае нашам больш магчымасцяў.

— Чаму вы ўсё ж вярталіся пайсці ў рэжысуру? — Я зразумеў, што работа акцёра над роллю гэта складана. Я ў рожку судзіў мяне не складана. Учыны прыйшла думка — уключыцца, шукаць сачыненне... Я атрымліваў большае задавальненне, калі знаходзіўся ў глядзельнай залі як рэжысёр, чым калі на сядзе як акцёр. У мяне было заўсёды аднаўчэнне інакш, інакш разумею, што я стаў лешчым акцёрам, калі перайшоў у рэжысуру. — У спектаклі «Пачуці», што ідзе ў РТБ, прастора жыва, яна «дыхае». Як нараджаюцца падобныя вобразы? — Нагляджанасць мае значэнне. Калі мы з Таней Нерсісан амірчковам тэм, над якой працуем, у шукаем матэрыял, настроі, уражанне ў нейкіх фотаздымках, кліпах, роліках. Пакой, які «дыхае» — ідэя з мастацкай выстыкі, не мной прадумана. Але ў спектаклі яно спрацавала інакш. Ці ёсць фотамастак,

які робіць чорнае на чорным фоне — і ў гэтым падвабачае, калі шмат фактуру аднаго колору. Таму для мяне гэта быў амбіцыйны праект — прыбраць усё колор, акрамя чорнага. У спектаклі «Шлоб з ветрам» — колеры чорныя з белым. Але пасля яго ў мяне з'явілася адчуванне нясконанасці. «Пачуці» — прагніт той размоўна і другая частка. — Але насамрэч гэта будзе трылогія. Пяць першых спектакляў два спектры. Чорны ў «Пачуціх» — аб'ядноўнае. А ў трыццят частцы асноўныя белы — увабалежне таго, што раз'ядноўнае: гэта будзе спектакль на тэмму смерці. Мы прычыноўнае звычаліся з адчуваннем колераў, аднак там не будзе такога фактэра-нагнага прытрымлівання аднаго колору. — Такое адчуванне, што ў вас усё дакладна пралінава, але шкава, якую ролю адгрываючы ў гэтым праекце ўласная эмоцыя? — Паколькі я ўсё прапаноўваў праз сёбе, то вынічалі, што першы спектакль «Шлоб...» — пра маю маму. Другі спектакль — пра маю сястры, якая вельмі хацела дзіць, таму тут усё звязанае на жаночую гісторыю: калікаса, любоў да немаўляці, збавэ страціць дзіця, хвароба, якія забірае дзіць, бясплоднасць, пакуты майа за дзіцяц. А трыці спектакль на тэмму май бабаўлі. У нас род у асноўным жаночы, і ён фактычна вымірае. Таму так з вялікай сям'яй, якая была, засталася толькі мы, жонка і дзіця захаваўся ў ўражэннях. Памятаю, калі я прадумваў сцэнаграфію, то ведаў, што будзе ў дзюэх якіхсьці — а ўсяго іх дзесяць. Чым напоўніць інакш? Пачынаю распытваць у мамы пра нашую сям'ю. І даведваюся, што ў май бабаўлі з вайны не вярнуліся 8 братоў — а ў мяне столькі ж пустах ячэнь. Зразумеў, што трыба ісці ад сваіх вачкоў. Стаў вывучаць радавоў. Мне здаецца, што ў Беларусі шмат у каго сямейныя гісторыі падобныя, асабліва пасля Другой сусветнай. А ў беларускіх народных песнях — усёс вєквысы сум, усё надзеі і сямейныя клопаты. Таму яны — падмурак для усёй трылогіі. Мы столькі адметных песень знайшлі! У нас жа ў асноўным, калі гаворка пра беларускія песні, усё спяваюць «Купаліны». Але гэта не народная песня, а яна вяртаская. Прытым, што ў нас бізмезныя скарыбы фальклору. Калі мы выбіралі першыя матэрыялы на другую частку, то адразу падбіралі і на тэатру. Узалі паляскія песні — у іх адметны каларыт — і яны далі спектаклю асаблівае, вельмі моцнае энергетыка, якая нясе адчуванне зямлі і лёсу.

У дзядзьку мяне часта выпраўлялі да бабаўлі ў пёсы. Побач з нашай вёскай за кіламетры тры была інакш, якой сёння няма. А туды часам дадуць і адчуваю, як наступна чалавеча жадзіць сыходзіла адтуль. Але нават здаецца відаць, што там была вёска — праўлі лініі: усю я асноўную рэвалюцыю, там дзе мылі людзі, растуць іліны дрэвы і ад снігу да вёскі. Нават калі нікае жыццё, то ўсё роўна чалавек знайде сабе сябе сядзе. Хоць бы ў выгледзе аднагога ландшафту, нягледзячы на тое, што прырода жутка аднаўляе сваё. І шмат рэчаў з таго колдывага жыцця будзе ў спектаклі.

Мне падабаецца прым, які быў у Кантара — ён выбудоўваў спектаклі са сваіх уражанняў. Натуральна, я рабіў інакш. Але тое, што я як рэжысёр беру дакладныя вобразы, якія існавалі ў май вёскаў і ў май краіны, на сяде набывае большы сэнс, чым выдуманая чужая гісторыя.

— У «Пачуціх» ёсць спалучэнне народнай сурьспальнай эстэтыкі і народнай асвой. Але ці можна гэтаму аб'яднаць наш таўно розную публіку? — Мне падабаецца гэтак рабіць, ініцыятыўна, што гэта неабходна. Толькі і напачатку тэатр — гэта не толькі беларуская літаратура і драматургія пра тую далёкую вёску, якую сучасныя людзі ўжо не памятаюць. Як гістарычны пласт гэта ёсць. Але цяпер і вёска інакш, а што кажаць пра горад... Але мы цікава рабіць беларускі тэатр цыпер і прынесці тую горад. Яго ў нашай нацыянальнай літаратуры маю. Але ў жыцці — больш шырока насельніцтва ўжо гараджан. Натуральна, трэба шмат чаццяць, скарачаваць тэм, які перадаць спадчынае тэм і сучасны ўспрыманы. У мяне не будзе лёну на сяде,

у мой час р

СПРАВА ГОНАРУ

ЛІТАРЫ — У МЯШЭЧКАХ

Пад рэдакцыйнай пазначкай адзінаццацігадовага паўнамоцтва паглядзіце аддзечку Таціяны Якавенка, жонка чырвонаарміяца Яго аднаго з ваяводаў Арсенія Грышына. У кватэры быў вядучы рэдактар падполнага, часта быў у рэдакцыі, таму быў не супраць, што там размесціцца падпольная тыпаграфія.

З прычыны таго, што друкарні была пераносная ў іншы месца, а ў прыватнасці ў кватэры газеты ўзніклі цяжкасці, другі нумар падпольнай газеты замест ліпеня, які быў перапланаваны заплававана, выйшаў у жніўні. Над гэтым выпускам, які і над трыма, які ўбачыў свет 6 верасня 1942 года, працаваў невялікі рэдакцыйны калектыў: Вячаслаў Нікіфару, Ядзвіга Савіцкая, Уладзімір Казачонак, Хасан Александровіч, Сяргей Благаразум, Кладзія Фалдзіна і Анастасія Карпуська.

Сын наборшчыка падпольнай «Звязды» Барыс Александровіч доўгі час збіраўся з нашай рэдакцыяй, мы пасведчанне ганаровага карэспандэнта «Звязды».

Менавіта ад яго мы даведаліся шмат цікавых дэталяў, звязаных з выхадом выдання ў акупаваным Мінску. Ад бацькі Барыс Александровіч ведаў, што выпускаць газету было вельмі складана: усе час нечага не хапала — то паперы, то фарбы, то друкарскі прылад. Яго маці, Галіна Александровіч, пашла з марлі каля духоўст мяшчэчку, у кожным з якіх захоўвалася літара. Пасля таго як нумар быў аддрукаваны, літары зноў складваліся ў свае «рэзервуары».

Хасан Александровіч вельмі часта даводзілася працаваць і ноччу. У мэтах канспірацыі зачыняліся аканы, вокны зашэваліся коўдрамі. Друкаваць уручную — справа не з лёгкім. Стымляла наборшчыка каля друкарскага станка нярэдка змяну Уладзімір Казачонак. Часам складвалася такія сітуацыі, што раней ад заплававанага тэрабу было заканчваць работу, хаваць

Не паспелі скончыць работу, а Таціяна Якавенка паведміла па, што сюды ідзе падполны, а мяне пашылі ў іншае пашыканне, а мяне зачынілі ў замчок. Перад гэтым мы выразылі, калі падполны захава заісці ў пашыканне, дзе друкавалася газета, — забіць яго халоднай зброяй».

Да гэтага, на шчасце, не дайшло. Аднак працягвалі ствараць газету па згаданым адрасе ўжо было небяспечна. Акрамя таго, па Выдавецкай праходзілі немцы і іх паматэрыя — праз дарогу знаходзілася гестапа. Толкі акупанты нават не здагадаліся, што ў іх пад носам — у суседнім доме — набралася і друкавалася газета, тыпаграфія якой яны так старанна шукалі! Пасля вядомага трагічнага падпольнага нумара працаваць на гэтай кватэры больш не рызыкавалі — знайшлі іншае месца.

У 1967-м Таціяна Якавенка, якая была адной з нямногіх, каму з тых людзей пашчасціла выжыць, перадала ў Беларускае дзяржаўнае музейна-історычна-літаратурнае музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны прадметы інтэр'еру пакоя, дзе ў гады акупацыі кіпела журналісцкая праца. Стол, крэсла і табурэт, за якімі рэальна працавалі мінскія падпольшчыкі «звяздоўцы», змешчаны ў імпрэзаванай канспіратыўнай кватэры новай экспазіцыі. На стале ляжыць прынесены Таціянай Якавенкай валік, які паліграфісты выкарыстоўвалі для газеты. Падпольная «Звязда» — таксама ў экспазіцыі: у музеі захоўваецца 51 нумар за 1942 год. У розны час іх прынеслі розныя людзі, якія, на жаль, не маглі рэалізаваць, адукацыя газеты з'явіліся ў іх сем'ях.

ХТО РЭДАКТАР?

Дагатуль няма адзінага меркавання аб тым, хто быў рэдактарам іншых, акрамя першага, выпуска падпольнай «Звязды». Неаднойчы ставілася пад сумненнем дзейнасць той жа Ядзвігі Савіцкай, якая, паводле некаторых звестак, з'яўлялася рэдактарам 2-га, 3-га і 4-га нумароў газеты. Іншыя аспрачваюць гэты факт, сцвярджаючы, што пасадку кіраўніка займаў загадчык аддзела прапаганды і агітацыі Мінскага гарадскога падпольнага камітэта Вячаслаў Нікіфару (падпольны псеўданім «Вацкі»). Капі пачалася Вялікая Айчынная вайна, Вячаслаў Нікіфару было 32 гады. З першых дзён акупацыі стаўлі ён акупантам у падпольную барацьбу з ворагам. Ініцыяваў стварэнне падпольнай групы «нафтавоўк», якую ўзначаліў падпольшчык Канстанцін Грыгор'ев. Некаторы час кватэра Нікіфарова, якая знаходзілася на Чарэньскай тэрыцы, была ваяваўчай. Тут збіраліся патрыёты, захоўвалася забароненая літаратура і зброя.

Вячаслаў Нікіфару.

шыфт, вярстатку, набор... Вось пра які выпадак Хасан Мустафавіч расказаў сваім дзецюкам: «Раніцай я прыйшоў заканаваць набор 3-га нумара газеты, а праз гадзіну дзве гаспадыня дома паведміла мне, што ідуць газетныя прышчэпкі. Я ішоў у рэдакцыю, таму быў не супраць, што там размесціцца падпольная тыпаграфія».

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Так выглядала хата па вуліцы Выдавецкай, у якой летам — восенню 1942 года стваралася падпольная «Звязда». На яе месцы цяпер стаіць помнік.

Пасля таго як у маі 1942 года загінуў першы рэдактар падпольнай «Звязды» Уладзімір Амельяноў, Вячаслаў Нікіфару браў на сябе адказнасць за выданне газеты. Асабіста займаўся абсталяваннем падпольнай тыпаграфіі па Выдавецкай вуліцы, падбіраў людзей для падпольнай рэдакцыі, удзельнічаў у выпуску газеты і распасюджваў яе.

Важкі ўклад у дзейнасць падпольнай газеты ўнесла і Ядзвіга Савіцкая. Кожны падпольны нумар ствараўся ў найджэйшых умовах: паўсюль былі шпіліны і правакраты. Калі Ядзвіга Савіцкая займалася апрацоўкай матэрыялаў або пісала іх, яе дачка заўсёды знаходзілася на вуліцы, і ў двары. Пры найменшым падозрэнні падпольшчыкі атрымлівалі сігнал і хаваўся матэрыялы ў падаконе. «Пры добрых умовах газету можна было зрабіць за два-тры дні, а рабілі яе месяцамі», — расказвала Савіцкая. — Не паспелі ўзяць у рукі аловак, як наступалі сігналы трывогі. Заходзіць у кватэру чхотнебуць, усяляк работа спыняецца».

Акрамя непасрэднага рэдактарскага ўкладу, Ядзвіга Савіцкая займалася апрацоўкай матэрыялаў або пісала іх, яе дачка заўсёды знаходзілася на вуліцы, і ў двары. Пры найменшым падозрэнні падпольшчыкі атрымлівалі сігнал і хаваўся матэрыялы ў падаконе. «Пры добрых умовах газету можна было зрабіць за два-тры дні, а рабілі яе месяцамі», — расказвала Савіцкая. — Не паспелі ўзяць у рукі аловак, як наступалі сігналы трывогі. Заходзіць у кватэру чхотнебуць, усяляк работа спыняецца».

Ядзвіга Савіцкая.

Найбольш дакладна і запэўнена, сумленна сваю ролю ў падполлі газетны ўжо пасля вайны вызначыў сам Уладзімір Казачонак. Ён казаў, што няправільна паказана роля асобных таварышчаў у стварэнні падпольнай газеты. Апошняя, на думку падпольшчыка, мела калектыўны характар рэдактарска-рэдакцыйнага, якая складалася з трох чалавек — Нікіфарова, Савіцкай і ўласна яго.

Хутчэй за ўсё, так яно і было. Ва умовах ваеннага часу наўрад ці нехта з падпольшчыкаў думаў пра тое, якую пасадку ён займае. Не было і канкрэтных прызначэнняў. Пасля трагічнай гібель рэдактара першага падпольнага нумара «Звязды» Уладзіміра Амельяноўскага, а таксама адрыву некаторых падпольшчыкаў выпуск газеты аднавіўся без усялякіх загадаў — гэта была справа гонару патрыётаў свай Радзімы.

Вераніка КАНЮТА. Фота з архіва рэдакцыі.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Гэты тыдзень — не час для працы творчага пачынення. Можна з'явіцца жаданне маніпуляваць каханым чалавекам, узнікне неабходнасць хаваць свае пануцы. У рабоце свае часе пакоп, які абяцае вялікія дасягненні. Нам даведзецца ўзяць адказнасць, якая прымусіць выкладвацца на ўсё сто, але вынік будзе спрыяльным і фінансаво адчувальным.

ЦЯПЕЦ. Мінскай Цілым гэты тыдзень прынесе спрыяльныя перамены. Без асаблівых намагаўняў сітуацыя будзе вяртацца на вашу каротка, а праблемы — вырашацца самі сабой. Намасрочце — заканамерны вынік папярэдняга дзеяння. У асаблівых жывіць атрымаваць разнастайнае дапамога на ўсё добрае намер. Асабліва гэта датычыцца дзяржавы, жанчын, якія захоплены кар'ерай і работай. У апошнюю ў Цілым з'явіцца шмат раскрыцц неслупнае гульні кагося і калектыву, перадаючы яго дэструктыўныя ўплыў на прафесійнай працы.

БЛІЗНЯТЫ. Многіх прадэстантнікі Блізняты будучы накраваць і мінулае. Насталяць, устанавіць пра мінулае пануцы, забываць жаданні прымусіць перагледзець частку свайго сапраўднага жывіць і нават усеці ў яе нейкі кароткія вы. Магчыма, будзе зроблена спроба надзець нейкі памяты міноцы, ствараць з даўно забыванымі сабрамі. У асаблівых жывіць жаданых перамаца дзевяццю крху панукачы, можа прасоўвацца непрадказальнасць у адносінах. Работа прынесе барацьбу, а таксама сітуацыя, калі даведзецца адстойваць свае меркаванні на вольным жорсткім чым. Для сва гэта будзе шанцам пераадолець самога сябе.

РАК. У Цілым, тыдзень будзе насамачан на падазі і моцна і разнастайным. Ляньне традыцыя ўключае новы перыяд у жывіць Ракаў, падвозчыць вынікі мінулага года і ставіць новыя заданні. Адроль заручанне некаторай трывожнасці, іррацыянальнага аднакнасці. Звароце не прынесе праблем, а ў сямейным ці асаблівых жывіць, наадварот, даведзецца вырашаць наступныя непрамаўчым. Работа дасць адчувальны матэрыяльны дабраць, асабліва тым Ракам, які прауюць на кіруючых пасадах або звязаны з фінансавымі патакамі.

ЛЕУ. Лёвы зноўдучы выйсце сва складаны і заблытаныя сітуацыі. З'явіцца шмат увагі з боку проціпаганя, запрашэння і магчымаць пабываць

небяспекі. У асаблівых жывіць — высвятленне адносін з партнёрам будзе падрываць унутраны спакой. Вольная аднакнасць лёвы пануцы атакія пераглядаць свае жыццёвыя ўстаноўкі адносна сямейнага жывіць, хтосьці нават вырашацца звязаць сябе шлюбам. У прафесійным плане тыдзень прынесе барацьбу за «мса пядоцыя», абстрактнае канцэптыўнае і стувальні. Рамендуючы ўстрымацца ад выкавання свайго меркавання адносна кіраўніцтвам — у калектыве тэце тыя, хто з давадальненнем рэтранспірае яго на адрас.

ДЗЕВА. Запартрабуюцца воля і цягавітасць, каб дасвеці да канца пачатыя калісьці важныя справы. Свае часе выправавацца на сілу і ўпэўненасць у сабе. Часам будзе здавацца, што груз аднакнасці заганда вялікі і захопача яго скінучы, забываючы на наступныя. Але рабчы тое не вярта. Пачынаць новыя справы ў гэты перыяд таксама не ражамандуецца. У асаблівых жывіць свае чаканьне драмы і расстання. Сямейныя Дзевы могуць сутыкнуцца з пагрозы разводу. Згане у рабоце і прафесіі з'явіцца вельмі цікавая, а самае галоўнае, рэальныя перспектывы. Могуць быць паспяхова дзевяцца павядзі ці камандзіроўкі, супрацоўніцтва з прафесіяналамі, якія могуць шмат чаму навучыць.

ШАЛІ. Для Шалю актуальны на гэты тыдзень станцыя пытанні этыкі, навучанія і ўдзелу ў мэраліпэствях. У зноснах пануцацца перададзеныя негатыўныя тэндэнцыі, боць шанцаў выйсці ўсё ў нармальнае рэчышча. Тым, хто вольнае сва эносіні, чакане перыяд эмацыянальнага аднаўлення і перспектывы новай стувачы. У сферы работы і фінансаў — дастаткова спрыяльныя тэндэнцыі і новыя ідэі. Прычым найбольш прадукцыйнымі будуць тыя, якія неабходна рэалізаваць калектывна. Дзевяць вынікі зможуць знайсці партнёра, якому можна даверваць і пачаць сумесны праект.

СКАРПІЕН. Для Скарпіёна тыдзень прынесе шмат сітуацыя, звязаны з праўленнем асабастай аднакнасці і выкананнем дадзеных раней абяцанняў. Пажадана таксама не звязваць свае новыя абавязальнасці ў гэты перыяд. Сітуацыя Скарпіёна атрымаць шмат увагі з боку проціпаганя, запрашэння і магчымаць пабываць

дзевяцца ўзамоцненым знакам увагі ад сваіх другіх палавічак. Работа і фінансы не прыносяць праблем, а калектыву парадзе. Занятая творчасцю Скарпіёны атрымаюць падтрымку і высокую ацэнку ад наваколных.

СТРАЛЕЦ. На гэты тыдзень Стральцы будучы расчараваныя тым, што даведзецца адкальваць разналічныя планы, праектаў і вырашэнне дзюво наступныя пытаньні. Усё гэта будзе выканана, але не ў хуткім часе. Таму не вярта марнаваць энэргію і эмацыі на тое, што немагчыма атрымаць проста тут і цяпер. Успомніце аб цяргненні і пацешце сябе шышарам на прыродзе. Сямейныя Стральцы, хутчэй за ўсё, працягнуць некалькіх пануцацца, у плане бюджэту, могуць быць спонтанна і непазванітыя траты. У прафесійнай сферы свае чаканьне прыменныя эмацыі, узагароды за папярэдняй работы і магчымаць крыху знізіць нагаруку.

КАЗІРОЎ. Казіроў адчуоуць нявыжывае жаданне памедывацца, адцягнуцца ад змыяных праблем і кліпатаў і пагурацца ў свет затарккі, таямні і містыкі. Зоршты, гэта не пераходзіць ім дастаткова жорстка і ўпэўнена вырашаць прафесійныя праблемы, дамагацца выканання сваіх укаванні і спыняць любія спробы бунту ў калектыве.

ВАДАПЛІ. На гэты тыдзень вы можаце вывульваць палычынасць, эмацыянальную нестабільнасць і незадавальненасць. Такі перыяд тэра праства перажываць. І дапаможа тут спакойны і надзейны партнёр, які па бізнесе, так і ў школе. Ёсць шанца завесці знамства з чалавекам, які ў некаторым сэнсе «стабілізуе» эмацыянальны стан. Прафесійна і фінансы моцна не пацярэць, а ў прафесійным плане Вадаплі зможуць вынесці на першы план логіку і свае неабязчыны інтэлекту.

РЫБЫ. Рыбы будуць знаходзіцца ў стане эмацыянальнай нявызначанасці, і тут пажадана звярнуцца па паслугі псіхатрапэду. Могуць актывізавацца несвадомыя рэакцыі на падзеі, што адбываюцца, растуць магчымаць жывіць і сабе, ні наваколных Рыбы не змогуць. У сямейным жывіць наступіць некаторы спакой, але да поўнай гармоніі будзе далёка. Работа прынесе служаванне сумленнай працай узагароды.

Даты	Падзеі	Людзі
16 ЛІПЕНЯ		
1891	— выйшла ў свет кніга Францішка Багушэвіча «Дудка беларуская».	генерал арміі І. Д. Чарныкоўскі, дэлегацыя працоўных горада Горкага, які суправаджаў аэлазон з падураўнікамі для мінчан. На мільгуну сакратар ЦК КП(б)Сі старшыня СНК БССР П. К. Панамарэв ад імя ўрада БССР панавішваў працоўных і партызанаў з вызваленым сталіцы Беларускай і 1, 2, 3-га Беларускай і 1-га Прыбалтыйскага франту падфармуну падураўнікаў Беларускага нумара за вызваленне ад фашызмаў акупаванай Мінскай завяршыўся ўрачыстым парадом партызанскага фарміравання.
1921	— Я. Купала зрабіў адзін з найбольш вольных перакладаў «Слова пра паход Ігаравы». Упершыню тэкст твора апублікаваны ў 1800 годзе. Сярод першых беларускіх даследчыкаў «Слова» быў З. Даленга Хадаркоўскі. У 1910 годзе паэты пераклад урыўка аб смерці полацкага князя Ізяслава зрабіў М. Багдановіч. Першыя поўныя празначны пераклады на беларускую мову належача Я. Купалу (1919) і М. Гарцаўку (1920). Сярод апошніх беларускіх перакладаў — вольны пераклад Я. Крулевіч (1966—1979), дакладны і паэтычны пераклад Р. Барадзіла.	1054 год — у выніку канфлікту па тым рымскай курыяй і канстанцінопальскага патрыярха абдыбаві афіцыйна падзел хрысціянскай царквы на каталіцкую і праваслаўную.
1931	год — у Мінску на базе факультэта народнай гаспадаркі Белдзяржуніверсітэта створаны самастойны інстытут: фінансавы-эканамічны, планавы-эканамічны, спажывачы-кааперацый (1 чэрвеня 1932 г. усе гэтыя інстытуты аб'яднаны ў адзін — Беларускі дзяржаўны інстытут народнай гаспадаркі); педагогічны факультэт Белдзяржуніверсітэта арганізаваны ў Мінску вышэйшы педагогічны інстытут (з 1935 года — Беларускі педагогічны інстытут, з 1993 года — Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт).	1872 год — нарадзіўся Руаль Амундсен, нарвежскі падпіраць даследчыкі падарожжя. Пачынаючы з 1903 года — першы чалавек, які атрымаў афіцыйна і Паўднёвага полюсу, які атрымаў шырокую вядомасць.
1937	год — нарадзіўся Мікалай Сцяпанавіч Піроў (у. Адамука Горскага раёна), беларускі вучоны, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар. Аўтар нвуковых прац па атыцы і лазернай фізіцы. Прадказваў эфект умяшчэння сцягла пры пэўным адлюстраванні ад нероўных аспрэдыў і з'яўляў атыцы стабільнасці святла. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР.	1928 год — нарадзіўся Роберт Шэклі, амерыканскі пісьменнік, адзін з класікаў сучаснай фантастыкі. Аўтар зборніка аповяданняў «Грамадзянін у космасе», «Лаўка біскапаўска», раманаў «Абмен розумаў», «Карпаратыўна «Біомэры» і іншых.
1944	год — у Мінску адбыўся мільгун працоўных горада і партызанаў Мінскай вобласці, прысвечаны вызваленню беларускай сталіцы. Больш за 50 тысяч мінчан і 30 тысяч партызанаў заўважылі тэрыторыю гарадскога іпадрама. На мільгун прыбылі камандуючы 3-м Беларускам фронтам	1937 год — нарадзіўся Мікалаеўна Рогоўцава, савецкая і ўкраінская актывістка тэатра і кіно, педагог, народная артывістка СССР. Здымалася ў фільмах «Утаймаване агню», «Вечны кліч», «Тарас Бульба», «Яр-Мірош» і іншых. Лаўрэатка многіх тэатральных прэмій.
		1945 год — на вырабавальным палігоне ў Аламогорда (штат Нью-Мексіка, ЗША) праведзены эксперыментальны наземны выбух першай у свеце атамамнай бомбы, распрацаванай пад кіраўніцтвам фізіка Р. Опенгеймера.

СЯРГЕЙ ГРАХОЎСКІ:
«Жыві, шукай, усё рабі як след, Каб на Радзіме твоей звяціўся след».

СЁННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	— 4:58	21:32	16:34
Віцебск	— 4:40	21:29	16:49
Магілёў	— 4:48	21:23	16:35
Гродна	— 4:53	21:11	16:18
Брэст	— 5:24	21:39	16:15

Месяц

Поўня 13 ліпеня.
Месяц у сузор'і Рыб.
Імяніны
Пр. Аляксандра, Анатола, Васіля, Івана, Макея, Марка, Піліпа, Сцяпана, К. Марыі, Сцяпана.

ЗАЎТРА

Геманітныя ўзрушэнні

ВІЦЕБСК 760мм рт.ст. +10...+11°C +15...+16°C	МІНСК 760мм рт.ст. +11...+13°C +14...+16°C	МАГІЛЕЎ 760мм рт.ст. +11...+13°C +14...+16°C
ГРОДНА 764мм рт.ст. +11...+13°C +17...+19°C	БРЭСТ 765мм рт.ст. +11...+13°C +17...+19°C	ГОМЕЛЬ 762мм рт.ст. +11...+13°C +18...+17°C

..у суседзях

ВАРШАВА +21...+22°C	КІЕВ +18...+20°C	РЫГА +17...+19°C
ВІЛЬНЮС +18...+19°C	МАСКВА +21...+23°C	С. ПЕТРАБУРГ +18...+21°C

Абавязаны:

- німа прыметных геманітных узрушэнняў
- невялікае геманітныя узрушэнне
- кілібка геманітныя буря

УСМІХНЕМСЯ

— Доктар, вартуеці вашай клінікі Сямейны — такі прывабны мундштук...
— Дык годкі нма... Зарплату выплачвае натурай — пластычнымі аперачыямі...
— Тата, я згубіў таблеткі Блакітныя, ты іх не бачыў?
— У нас праблема горшая, сыноч... НА КУХНІ ДРАКОН!!!
— Ты чого не голішся?
— Няма ў мяне дзючыны, для якой хацелася б пагаліцца...
— А для сябе?
— А для сябе я піва купляю.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІК: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прафесійна-нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь
Савет Рэспублікі Рэспублікі Беларусь
РЕГІСТРАЦЫЯ: Міністэрства культуры і нававінаў Рэспублікі Беларусь
Выдавец: Рэдакцыя-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»
АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. М. Хмяльніцкага, 10а.
Тэлефоны ў Мінску: прыёмны — 311 17 13 (галоўны); адрасны: пісьмаў — 311 17 44, маркетынг — 263 66 73, бухгалтэрыя — 311 17 16.
www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
для зваротаў: zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМНЫ тэл.факс: 311 17 27, рэкламны e-mail: reklama@zviazda.by

Ататы апулікаваных матэрыялаў нсуць аднакнасць за падобі і дакладнасці фактў. І меркаванні не з'яўляюцца супадзенні з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваё меркаванне адбара і суб'ект аднакнасці ў іх пачынае. Падруку матэрыялу, апулікаваных у «Звязды», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, нсуць розныя характары.
Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета «Звязда» выдана ў ліпені 2022 года ўстановам «Выдавецтва «Беларусь Дом адукацыі» ЛП № 02330106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр-т Незалежнасці, 79/1. Выдзельны 5-ы паў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1729.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
15 ліпеня 2022 года.